

432

שביב אזור

משיעוריו השבועיים של

המורה הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת

חיי שרה

תשפ"ו

מוריני הרב באומן בשנים עברו בדרך לתפילת שחרית עם אנ"ש בקלויז

- 2..... שיעור יום שני ה חשון תשפ"ו לאנ"ש מותיקי הקהילה
32..... שיעור קידושא רבה שבת קודש נח תשפ"ו
34..... שיעור קידושא רבה שבת קודש לך תשפ"ו
38..... שיעור קידושא רבה שבת קודש לך תשפ"ו
40..... והתקדשתם: גם בזמן משיח יהיה מלחמה עם התאוה
43..... הפרשה: עֶשֶׂר קִשְׁיֹת שֶׁהָיָה לְאַלְעָזָר עַל אֲבָרָהָם

שיעורים

שיעור יום שני ה חשון תשפ"ו לאנ"ש מותיקי הקהילה

אין כמו דניאל בלט, איך הוא הגיע מאוסטרליה לכאן, הוא יודע את כל הקומפוזיציות, [-] כולם, הוא היה מנגן בחסד עליון, הוא היה מנגן כל פעם שבאנו למוסקבה ונמצאים שם במלון, בקייב במלון רוס, וכל הקהילות היו באות לשמוע את הניגונים שלו, איזה קומפוזיציות איזה ניגונים, הם ראו בנו אנשים, [-], הם ראו בנו מלאכים, הם אמרו זה מלאכים זה לא בני אדם.

הנה [ספר] הפתרון הגדול, [-] הוא דיבר על הפתרון הסופי כבר 50 שנה לפני היטלר, הוא דיבר על הפתרון הסופי, הפתרון הגדול [-], כי בהתחלה רק דיברו לגרש אותם (-) את יהודי גרמניה, או כל יהודי אירופה) לארץ ישראל והאנגלים לא רצו לקבל אותם כי המופתי לא נתן.

[קטע זה בהתחלה קצת לא ברור:] [-] פה יהודי של ליסינג, ליסינג נתן החכם¹, היה [גוי קומפוזיטור בשם] ליסינג, הוא [- 'נתן החכם'] היה קומפוזיציה על היהודים,

מראי מקומות והערות

אידאולוגית המדישה סובלנות ודו-קיום בין דתות, במיוחד בין יהדות לנצרות, דרך דמותו של סוחר יהודי חכם בשם נתן.

¹ [המחזה: "נתן החכם" הוא מחזה מאת המחזאי הגרמני גוטהולד אפרים לסינג, שנכתב ב-1779. העלילה: המחזה מציג דרמה

הראשונה, ואז האחים רייט קנו את זה והמציאו את האווירון בתרס"ג, איך שבנו את השול התחילו לעוף באוויר, ברגע שיש לנו שול עפים באוויר.

אז היה קומפוזיציה לטובת היהודים, קראו לזה נתן החכם, נתן, ר' נתן, הוא חיבר קומפוזיציה בשביל ר' נתן, [2] חיבר קומפוזיציה קוראים לזה 'נתן החכם', אני אומר שזה היה לר' נתן, אתם תחליטו. ואז היה קומפוזיציה שהיהודים הם העם הכי נבחר, והעם הכי גדול, והעם הכי... ורואים מסוף העולם ועד סופו, וכל אחד רואה מסוף העולם ועד סופו, ויודע עתידות.

כמו ר' העשיל מקראקוב, עכשיו היינו בר' העשיל מקראקוב השתטחנו על הציון שלו, אז בת אחותו באו שני עדים שחתכו לבעלה את הראש, חתכו לו, ראו, [ומותר לה לתתן שוב]. היא אומרת לא

תמונות של מוריננו הרב בשנים עברו

חיובית, שהיהודים הכי הכי חכמים בעולם, והכי מקדמים את העולם, הם המציאו את האווירון, הם המציאו את הרדיו, [את] גלי הרץ.

קראו לזה [-] ליהודי שהמציא את האווירון [הראשון] אוטו ליליינטל, היה שמן שמן שמן, איך שהוא התיישב על האווירון, האווירון התהפך לו, והוא נפל לתוך הריין, הוא נפל, והיו צריכים להוציא אותו משם.

אוטו ליליינטל המציא את האווירון והוא נפל לתוך הריין, כל האווירון התהפך איתו בטיסה

❦ מראי מקומות והערות ❦

[לפי הידוע הוא מת בשנת 1781 תקמ"א, ורבינו נפטר בשנת תקע"א 1810, כלומר 30 שנה אחריו, אולי זה מה שאמר כאן ולא נכתב כראוי].

² כאן אמר מוריננו הרב קטע זה: כן, הוא היה במ"ג, הוא נפטר במ"ט, איך הוא נפטר? הוא נפטר, רבנו נפטר לפניו 60 שנה, 70 שנה, הוא נפטר ב72, 83 שנה רבנו נפטר לפניו, -- 83, אז רבנו נפטר - הוא.

ככה הוא ניצל.

אז עמדו שני עדים, והם ראו איך שמורידים ל99 אנשים את הראש, והם היו עדים להתיר עגונות, כתוב שמותר ללכת לתיאטרות ולראות איך שתולים יהודים, שתוכל להעיד למען האשה, שהאשה לא תהיה בודדה, היו לוקחים אנשים חוטפים אותם. אז הם אמרו עדות ל99 נשים, אמרו עדות, שני עדים, ו[אותן נשים] התחתנו מיד, אחרי שלושה חודשים מותר כבר להתחתן, הקימו בתים, יש להם נכדים נינים עד דורנו.

אבל זה האחרון, המאה, הם גם באו להגיד עדות [שראו שהוא נהרג], האשה אמרה אני לא מאמינה לכם, שקרנים, כזבנים, (הם בטח היו גם יהודים בטח...), אתם משקרים עלי, אני לא מאמינה לכם, אבל ראינו שחתכו לו את הראש, ראינו! לא ראינו כלום, זה היה מישוהו אחר בטח, אולי מישוהו אחר שדומה לו, זה לא בעלי, בעלי קודש קודשים, הכי צדיק, אשה רואה את הכל, היא רואה מסוף העולם

[אני מאמינה שבעלי חי], אולי זה מישוהו נדמה לו, אולי זה כפיל. אבל יש שני עדים, את הולכת נגד שני עדים? לא, אם באים לאשה שני עדים ואומרים לה שחתכו לבעלך את הראש.

[העדים סיפרו:] ראינו, [איך שבזמן הגזירות] עמדו בתור, מאה אנשים עמדו בתור, [הרציחות האלו] זה הכל מסודר, זה לא הפקרות, עומדים יפה בתור, הקוזק הולך מאחד לאחד מוריד לו את הראש, עם חרב כזאת יפה, חדה, זה מיתת נשיקה, זה בשנייה, זה לא כואב בכלל, באמת זה מיתת נשיקה, ומוריד את הראש ל99 אנשים, מגיע לאחרון [הוא בעלה של אישה זו], מתוק חמוד [ופתאום הוא רואה שיש לו] כזה פנים [שמאירות כמו] שמש, הקוזק אומר לך אני לא יכול להוריד את הראש, אני לא יכול! אתה שמש, אתה מוזס, אתה משה רבנו, אני לא יהורג את משה רבנו, אתה יודע מה? תיפול, תעשה את עצמך מת, ואני אתן לך מכה פה עם החרב ואני יהפוך אותה [כלומר שיכה אותו עם הצד הכהה של החרב] ויחשבו שאתה מת,

הפרה' ויש 'מחליף פרה בחמור',
מה זה מחליף פרה בחמור?
והחמור מת, הוא אומר שהוא
שלח את החמור והפרה מתה,
[והספק הוא] אם היא מתה לפני
הקניין [ואם כן הקניין היה בטעות, והקניין
בטל], או אחרי הקניין, [והקניין קיים
ובעל הפרה הפסיד], או הוא משך את
הפרה והחמור מת.

אז חמור זה 'עני רוכב על חמור',
זה משיח בן דוד, פרה זה 'בכור
שורו הדר לו', [שמדבר מיוסף הצדיק,
אולי מרמז גם למשיח בן יוסף].³

[במכירת יוסף האחים] הם רצו להחליף
את יוסף בשביל נעליים, הם מכרו
[את יוסף עבור] נעליים, יש פה אביחי
מביא נעליים, מה אין להם

ועד סופו, היא אומרת אני לא
מאמינה!.

ור' העשיל מקראקוב היה כמו
הגאון מוולינא, ר' העשיל
מקראקוב ידע את כל הש"ס,
ראשונים, אחרונים, מיליון
ספרים הוא ידע, את כל הש"ס
ישר והפוך.

דבר ראשון ללמוד גמרא, רבנו,
ללמוד גמרא, לפני הכל תלמד
גמרא, דבר ראשון תלמד גמרא,
עכשיו שבע [בערב], עד 12 בלילה
לומדים גמרא, חמש שעות, אחרי
זה ישנים 12 עד שבע, שבע
שעות מספיק, בשבע מתפללים
שחרית.

אז יש [סגיא:] 'שור שנגח את

מראי מקומות והערות

שטנו של עשו, שנאמר (ישעיה, י) ואריה
כבקר יאכל תבן פי' אריה שהוא יהודה
שנאמר (בראשית, מט) גור אריה יהודה,
כבקר זה יוסף, יאכל תבן כלומר זה יוסף שידין
עשו שהוא תבן, שנאמר (עובדיה, א) ובית
עשו לקש, ומנין שאף כלם ידינוהו, שנאמר
(יחזקאל, יט) מה אמך לביאה מכאן שכלם
ידינוהו, ועבד זה משה, שנאמר (דברים, לד)
משה עבד ה', ושפחה זו רות שעתידי דוד
לצאת ממנה וכתוב עליו אני עבדך בן אמתך
(תהלים, קיט), בן אותה שהניחה להיות גברת
ומלכה לבא ולחסות תחת כנפי השכינה:

³ מדרש תנחומא וישלח א
עם לבן גרתי, אמר אף על פי שישבתי עם לבן
שהוא אב הרמאים זה עשרים שנה יש לי שור
וחמור ועושר גדול, לכך הודיעו כדי שיהרהר
בלבו ויאמר יעקב לא עבר כי אם במקלו ועשה
עמו עשרים שנה ולבן אב הרמאין הוא וזה
נתעשר אצלו ושם בשלום ואני אוכל לו, ויהי
לי שור אין לי לירא ממך שהרי נולד יוסף
שנקרא שור, שנאמר (דברים, לג) בכור שורו
הדר לו, וחמור זה משיח בן דוד שנאמר
(זכריה, ט) עני ורוכב על חמור, צאן אלו זכותן
של שבטים שנקראו בניהם צאן שנאמר
(יחזקאל, לו) ואתנה צאני צאן וגו', גם יהודה

מהמים, היו שותים כוס מים ונפקדים, לא צריך [יחודא תתאה], זה אמרו בכל השיעורים בשו"ב בנים צריכים להיפקד מכוס מים כמו יעקב אבינו, שותים כוס מים ונפקדים, אז או שנפקדו מכוס מים או בראו אותם על ידי ספר יצירה, כתוב בסנהדרין דף ס"ה שהיו בוראים עגלה על ידי ספר יצירה, ס"ה עמוד ב', על ידי ספר יצירה אז רבה ברא גולם.

עכשיו קראנו על הגולם מפראג, והגולם מחלם, כל מי שהיה גר בחלם היה בורא גולם, לכן נסענו לחלם, היינו שבוע בחלם, רצינו לברוא גולם, החכם צבי מביא, הוא אומר, יש עדים [לגולם הזה], החכם צבי כותב את זה, זה לא

נעליים? לך יש נעליים? הנה, יש לו נעליים, פעם לא היה נעליים, באמת, קנו נעליים לפסח ועד תשעה באב זה כבר נקרע הנעליים, הלכו כל החורף בלי נעליים, אבל האחים למה [עד אז הם] הולכים בלי נעליים? יש להם כבשים, מאה אלף כבשים, 200 אלף כבשים.

והכבשים נולדו מהמים, כתוב בפרקי דר' אליעזר שהם היו אוכלים אבר מן החי ממש, ממש אבר מן החי, ידיים, רגליים של כבשים, אם אתה אומר בן פקועה עוד אפשר להבין, אבל לאכול ממש איילות, הנה כבשים שהם חיים, אוכלים בשר איילות, כבשים שהם חיים, [אלא זה היה מותר] כי אצל יעקב כולם התעברו

למניין, אשה נגיד בשבעה של אבא שלה הגיעו רק תשע אנשים ולא מוצאים עשירי, היא יכולה להגיד קדיש, היא יכולה לענות, כן, המשנה ברורה מביא בהלכות קדיש שאשה כשרה להצטרף לקדיש,

אז רבה ברא גולם, וכל אחד בחלם ידע לברוא גולם, כל אחד, ועכשיו זה שאלה אם מותר לצרף אותו למניין⁵, כי אשה מותר לצרף מניין אבל הגולם הוא לא אשה, הוא סתם חומר, הוא סתם

סתם⁴, על הגולם של המהר"ל אין עדים, וכל הסיפור [של הגולם מפרג] אומרים זה משהו ככה פברק את זה, זרק את זה (- את העלילה הדמיונית שהמציא על הגולם מפרג) לאיזה גניזה, ומצאו את הסיפור, 99 אחוז לא מאמינים בסיפור הזה, מצאו את הסיפור באיזה גניזה מצאו את זה, אבל על [הגולם שעשה ר'] אליהו מחלם יש עדים כך אומר החכם צבי, יש עדים ממש, והשאלה אם אפשר לצרף אותו למניין.

בהלכה כתוב שאשה אפשר לצרף

מראי מקומות והערות

⁴ שו"ת חכם צבי סימן צג

נסתפקתי אדם הנוצר ע"י ספר יצירה כאותה שאמרו בסנהדרין רבא ברא גברא וכן העידו על זקני הגאון מוהר"ר אליהו אבדק"ק חעלם מי מצטרף לעשרה לדברים הצריכין עשרה כגון קדיש וקדושה מי אמרין כיון דכתיב ונתקדשתי בתוך בני ישראל לא מיצטרף או דילמא כיון דקיי"ל בסנהדרין המגדל יתום בתוך ביתו מעה"כ כאילו ילדו מדכתיב חמשת בני מיכל כו' וכי מיכל ילדה והלא מירב ילדה אלא מירב ילדה ומיכל גדלה כו' ה"נ כיון שמעשה ידיהם של צדיק"ה הוא הו"ל בכלל בני"י שמע"י של צדיק"ה הן תולדותם.

ונ"ל דכיון דאשכחן לר' זירא דאמר מן חבריי את תוב לעפרך הרי שהרגו ואי ס"ד שיש בו תועלת לצרפו לעשרה לכל דבר שבקדושה לא היה ר' זירא מעבירו מן העולם דאף שאין בו איסור שפיכת דמים דהכי דייק קרא (אף שיש בו דרשות אחרות) שופך דם האדם באדם דמו ישפך דוקא אדם הנוצר תוך אדם

דהיינו עובר הנוצר במעי אמו הוא דחייב עליה משום שפכ"ד יצא ההוא גברא דברא רבא שלא נעשה במעי אשה מ"מ כיון שיש בו תועלת לא היה לו להעבירו מן העולם אלא ודאי שאינו מצטרף לעשרה לכל דבר שבקדושה כך נ"ל צבי אשכנזי ס"ט:

⁵ משנה ברורה סימן נה

(ד) גדולים - עיין פר"ח סימן ס"ט שקרא ערער על המקומות שנוהגין שהקטן אומר קדיש וברכו והקהל עונים אחריו דשלא כדן הם עושים ואפילו אם יש עשרה אנשים גדולים חוץ ממנו ועיין בפמ"ג שם שמצדד ג"כ להחמיר בזה להתחלה. כתב בהלק"ט סי' מ"ח כששנים או ג' אומרים קדיש יחד ואחד מקדים אם באים כל אחד תוך כדי דיבור יענה עם הראשון או עם האחרון אמן ויעלה לכולם ואם יש הפסק יענה על כל אחד ואחד. אדם הנוצר ע"י ספר יצירה אם מצטרף ליו"ד ולכל דבר שבקדושה עיין בתשובת חכם צבי סי' ס"ג ובספר עיקרי דינים מה שכתב בענין זה:

גולם לכל דבר שבקדושה' [ומבאר את הצד שאפשר: כיון דקיימא לן בסנהדרין, המגדל יתום בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו, מדכתיב חמשת בני מיכל כו', וכי מיכל ילדה והלא מירב ילדה אלא מירב ילדה ומיכל גדלה כו', הכי נמי (- הגולם) כיון שמעשה ידיהם של צדיקים הוא, הוי ליה בכלל בני ישראל, שמע"י של צדיקים הן הן תולדותם].

מיכל היה לה חמשה ילדים, כתוב שדוד תלה את חמשת בני מיכל, אומר - זה לא בני מיכל זה בני מירב, כי מירב ישר מתה, תוך חודש נולדו לה חמשה ילדים כמו לעובד אדום הגיתי כל חודש שני ילדים, חודשיים זה ארבע ילדים, שלושה חודשים, [הארון הברית] היה [אצלן] שלושה חודשים

רובוט, הוא רק עושה מה שאומרים לו, אז יש שאלה בהלכה אם מותר לצרף גולם למניין.

אז זה מביא החכם צבי צ"ג, יש עדים שהסבא שלי ברא גולם, כל החכם צבי וכל יעקב עמדין כולם באים מחלם, כל מרכבת המשנה, המהרש"א כולם היו בחלם, בעבר לא שמתי לב לזה, מאז שהייתי בחלם התחלתי לשים לב כולם היו בחלם, וזה [ר' אליהו מחלם ששכרא את הגולם הוא] הסבא שלי (- של מורינו הרב!), כולם העידו, יש על זה עדים שהוא ברא גולם.

[מקריא את השאלה שבשו"ת חכם צבי צ"ג: מורינו הרב אליהו אב"ד של חלם אם אפשר לצרף לעשרה

אדם צריך ש[ארבעת המלאכים הללו] ילוו אותו יום ולילה, אנחנו אומרים לפני השינה, מיד אחרי מעריב להגיד 'מימיני מיכאל', כולם יגידו ביחד: "מימיני מיכאל, משמאלי גבריאל, מלפני אוריאל, מאחורי רפאל, ועל ראשי שכינת אל", אז [ארבעת המלאכים] זה גימטרייה 'וה' ברך את אברהם בכל' זה גימטרייה 'כתבנו בספר חיים טובים'.

כי עכשיו זה החתימה, א' חשון זה החתימה, זה נקרא חודש הדבש, הנה תביא סידור [בצירוף שם הוי"ה לחודש חשון], תפתח את הסידור, מוסף ראש חודש, דבש, ותביא חומש דברים זה בשלישי, זה שני פסוקים, זה חודש הדבש, הנה זה ציור של דבש אתה רואה זה מצויר פה, ודבש היום הזה [י], זה חשון, ירח הדבש, אז כאן בכי תבוא שלישי זה שני פסוקים, "זבת חלב ו'דבש. היום ה'זה ה' אלוקיך", אז זה חודש הדבש, עכשיו אנחנו בחודש הדבש, אין עונות.

למה עושים סוכות בתשרי? או

[ובזמן הזה] נולדו לכל כלה, היה לו שמונה ילדים, שמונה חמודים, שמונה תלמידי חכמים, וכל אחד היה לו אשה, וכל אשה ילדה תוך שלושה חודשים שש, טוב, אז כל חודש שניים, אז או כל שבועיים ילד או בבת אחת ששיה. עכשיו [כמו כן] מירב ילדה תוך חודש חמשה, כי מירב ישר מתה, כי כתוב שאחרי שמירב מיתה אז הוא (- דוד המלך) התחתן עם מיכל.

כי מיכל זה ראשי תיבות "כי מלאכיו יצוה לך [לשמרך] בכל דרכיך", כי מלאכיו יצוה לך זה מיכל, כי זה כ', מלאכיו זה מ', יצוה זה י', לך זה ל', אז מיכל זה שם של מלאכים, שכל ארבעת המלאכים מלווים אותה, מי שנותן את השם מיכל מלאכים מלווים אותה, המלאכים שומרים עליה, יש מלאכים [מיכאל] נוריאל, גבריאל, רפאל (955), זה גימטרייה: 'וה' ברך את אברהם בכל' (955), 'כתבנו בספר חיים טובים' זה גימטרייה מיכאל נוריאל גבריאל רפאל, זה הגימטרייה.

[ומתוך שהסיבה שעושים סוכות בתשרי, אחרי יום כיפור, ולא בפסח:] כי אי אפשר להיכנס לסוכה רק מי שנמחלו כל עוונותיו, הסוכה זה קודש קודשים, הסוכה זה הדביר, ממש קודש קודשים של המקדש, אחרי שהכהן הגדול היה בקודש קודשים [ביום היכפורים], אז הוא ממשיך את הקדושה של קודש קודשים, ועם הקדושה הזאת עושים סוכה, [לפני כן] אי אפשר לעשות סוכה, חייבים להיות בקודש קודשים, אנחנו נכנסים לסוכה.

כתוב בזהר מי שלא ישן בסוכה הוא ערב רב, מי שלא ישן בסוכה הוא ערב רב הוא לא היה במתן תורה, הוא לא היה בהר סיני, הוא נשמה של ערב רב.

שנעשה סוכות בפסח, בט"ו, כי אז התחיל הענני כבוד, או נאכל מצות בסוכות, אי אפשר להפריד בין מצה ועננים, זה הכל [היה] באותו יום, באותו יום אכלו מצה באותו יום קיבלו ענני כבוד. מימיני מיכאל משמאלי גבריאל מלפני אוריאל... ועל ראשי שכינת אל. אז איך מפרידים?

אז תביא תורת כהנים פרשת אמר, התורת כהנים שואל את זה, איך עושים הפרדה בין סוכות לפסח? או נעשה סוכות בפסח או פסח בסוכות אבל אי אפשר להפריד ביניהם, חג המצות הזה, אז או שנעשה סוכה בפסח או נאכל מצה בסוכות אבל אי אפשר להפריד זה הכל היה בט"ו, למה עושים בתשרי?

יושן שתי דקות ב 24 שעות, שתי דקות, הגאון שתי שעות, שנת סוס זה שתי דקות.

הסוס ישן בעמידה, מי שראה סוסים אז הסוס ישן בעמידה, אני ראיתי המון פעמים סוסים, הביאו לחיפה סוסים שהיו צריכים לבודד אותם היה להם איזה מחלות אז על הכרמל היה שם ממש שטחים אדירים של סוסים, אלפים, כולם ישנים בעמידה, היינו באים להתבודד שם לעשות מדורות ורואים סוסים בלי סוף, מחנות, גדרות סוסים מחנות של סוסים, והיינו בקוממיות אבל שם אין סוסים שם יש רק פרות, היינו בקוממיות היינו בנהורא היינו בחזון יחזקאל יש רק פרות לא סוסים גם ב [-] יש רק פרות, הערבים היו באים לגנוב את הפרות, וגם הייתי בכפר יונה גם שם היו גונבים פרות, היו לי שם דודים, הייתי שם כמה פעמים בכפר יונה, אולי שלוש פעמים בכפר יונה, אז הוא סיפר לי שם שהיו באים לגנוב לו את הפרות, וערבי מטול כרם היה מחזיר לו אותם, היה לו ידיד ערבי בטול

אז אדם חייב לישון בסוכה, כמה? 3-8 שעות הוא הולך לישון בשבע, ב 12 הוא קם בשבע ואז הוא מתפלל שחרית והלל ומוסף עד 11, מתפללים שחרית עד 11 תמיד, עכשיו גמרנו ב 11 בהושענא רבה, גם הלל גם הושענות, אי אפשר לגמור את זה, בסאטמר גומרים בארבע, מתחילים בארבע בבוקר גומרים בארבע אחה"צ, הנענועים לבד זה שעתיים שלוש, הנענועים לבד, סוכות זה רק להתפלל, הגמרא אומרת לא ישנו, רקדנו כל הלילה ואחרי זה התפללנו שחרית ואחרי זה אכלנו ואחרי זה למדנו קצת ועוד פעם מנחה ועוד פעם מעריב וישר מתחילים הריקודים, אז מתי ישנו? כתוב בסוכות בכלל לא ישנו בכלל, בסוכות אי אפשר לישון בכלל מרוב אור, בסוכות כולם מקבלים נבואות, אשתו של יונה הייתה נביאה הייתה עולה לרגל, אז לא טעמנו שינה בכלל, בסוכות אי אפשר לישון, אז היינו רוקדים כל הלילה ומנמנמים אחד על השני, אי אפשר בלי לנמנם, דוד היה

כרם הוא היה מחזיר לו הפרות, קצת.

ולכן עושים שני וחמישי ושני, כתוב במשנה ברורה שמא על ידי השמחה פגמנו, חס ושלום, השמחה שומרת מחטאים, למה אדם חוטא? כי הוא לא בשמחה, הוא בדיכאון הוא בעצבות, אשתו צועקת עליו איפה היית לאן הלכה? יאללה, אז הוא כבר

הוא יודע איפה גנבו אותם, הוא אומר להם להחזיר, או שהוא לוקח להם את זה בכוח.

אז עכשיו מדברים כאן בסוכה שהם לא היו ישנים בכלל, בסוכות לא היו ישנים אלא מנמנמים על הכתפיים אחד על השני, תוך כדי ריקוד מנמנמים

עוזב את הבית ועושה עבירות, אדם בשמחה לא יכול לעשות עבירות, אדם בשמחה רואה את ה', הוא תמיד בשמחה.

אז כתוב כאן בהלכות פסח, עכשיו צמנו שני וחמישי, שהיה שני אמרנו סליחות, אמרנו הנה אנוכי בא אליך בעב הענן, קראנו את כל הפרשה, זה נקרת הצור, 13 מידות, אז בסוף הלכות פסח, יש סימן שני וחמישי ושני, אז המשנה ברורה כותב שמא פגמנו, הנה תביא אורח חיים ליקוטי הלכות אורח חיים הלכות פסח, תצ"ב שנוהגים להתענות שני חמישי ושני, אומר הבאר היטב כי פגמנו, כי על ידי השמחה אז אולי חטאנו, שחוששים מתוך השמחה בא לידי עבירה, אז ר' נתן אומר איך זה יתכן, תצ"ב כל אחד יראה את זה בבית, ילמד את זה עם אשתו, עכשיו כאן קריאת התורה, 436, קריאת התורה ד' יש פה ה' סעיפים, אז באנו לחטא מחמת השמחה? חס ושלום איך יתכן דבר כזה? ושמחת בחגך, אז מה זה ושמחת בחגך?.

הנה עכשיו [בשמחת תורה תשפ"ד] עשו [מסיבת הוללות] בנובה, שתו שמפניה שמחו רקדו, לא הבנתי איך פורצים גדרות? באים בולדוזרים, אני שנתיים לא יודע, עכשיו הגיעו התצפיתניות אמרו אנחנו צלצלנו כל חמש דקות, חשבתי שנרדמו, חשבתי שהמסכים לא פעלו, הם צריכות לעמוד ארבע שעות מול המסכים, לראות אם לא פורצים את הגדר, אם מישוהו זוחל מלמטה שם פצצה, ואסור לה לשתות, אסור לה לאכול, מותר לשתות קצת מים עם טיפת פטל או תה ולא בלינצ'ס ולא קרפלך ולא בורקס, היא רוצה לאכול בורקס היא לא יכולה, היא רעבה היא לא אכלה שלושה ימים, הם יושבות מול המסכים אסור להזיז את הראש, מי שמזיזה את הראש מקבלת מחבוש 70 יום, ככה מול המסך [לבדוק] אם מישוהו לא נכנס מלמטה מלמעלה ומפוצץ את הגדר, וכל התצפיתניות מצלצלות למפקד שלה, אתה הבאת אותי לכאן אתמול, הורגים אותי, יורים בי, זה תגידי לי

בשעה 11, עכשיו אני באמצע השינה, גזל שינה, לא, אסור להעיר בשינה, אין דבר כזה להעיר בשינה, לא עושים, שמעתי מ10 עד 11, עכשיו הם השתחררו, כולם שואלים איפה? והם העלימו את כל הקלטות את כל הטלפונים, הכל מוקלט, מארבע עד שש וחצי אין טלפונים לא יודעים זה נמחק זה נעלם זה נאבד באיזה מקום, שנתיים צועקים תביאו לנו את זה, רוצים לדעת מה הם אמרו ברגעים האחרונים, עכשיו הם אמרו אנחנו צעקנו שבאים להרוג אותנו, [וצעקו על התצפיתניות שהתריעו] אשה טיפשה תסתמי את הפה שלך, תפסיקי לבלבל במוח זה גדר שאי אפשר לפרוץ אותה זה גדר שיבואו מיליארד בולדוזרים אי אפשר לפרוץ אותה, אי אפשר לפרוץ כזה גדר, כתוב [שהיה שם] רואה יורה, אתה רק מתקרב זה אוטומטי יורה בך, אפילו ציפור עוברת זה יורה והם אומרות פרצו את הגדר כבר הגיעו לקיר המזרחי של הבונקר שזה מול עזה, הגיעו לקיר כבר יורים, בקיר

יש כאלה חורים שאפשר לירות אז בחורים הכניסו רובים וירו על אלה שבפנים, יורים עלינו, זה תגידי בשעה 11, אין לך רשות להעיר אותי, הייתי ער כל הלילה, שמחת תורה, היינו ערים כל הלילה, רקדנו שמחנו שתינו שמפניה, יש היום [בקיבוצים] שיכון הצעירים, כבר הזקנים כבר לא יכול לסבול את ההשתוללויות שלהם, עשו שבכל קיבוץ יש שיכון הצעירים שם הם יכולים להשתולל בכיף ככה, לשתות ולהשתולל ולצעוק, בכלל לא שומעים, זה בקצה בקצה של הקיבוץ שלא ישמעו אותך ושם לקחו את כולם בתוך שניה, הגיעו המחבלים תוך שניה 50 אחוז הרגו 50 אחוז לקחו ואלה התצפיתניות בתוך הבונקרים בתוך המעוזים באים להרוג אותם כל אחת מצלצלת למפקד שלה, הוא אומר סתמי את הפה, אשה זה דבר טיפש תפסיקי להגיד שטויות זה גדר שאי אפשר לפרוץ אותה, עכשיו הולכים לעשות משפטים לכולם -) לכל המפקדים שהתעלמו מהזהרות), ככה

הם אומרים, נראה אם זה נכון. צדיקות הלכו על קידוש ה'.

אז ר' נתן שואל הרי כתוב ושמתח בחגך זה המצווה הכי גדולה לרקוד בהקפות, כתוב [שעל ידי הריקודים] קורעים את כל הפתקים, אנחנו אומרים א גוט קוויטל -) פתקא טבא) מה זה א גוט קוויטל? כי הרי הצדיקים גמורים נחתמים בראש השנה, כולם, אבל צריכים לחכות, בראש השנה כבר נחתמנו אנחנו שייכים לרבנו, רבנו אמר אני החתמתי את כולם כבר אני אומר לכם, רבנו החתים את כולם באים לראש השנה לאומן או בדרך לאומן, הרבה הגיעו לשדה התעופה והחזירו אותם, חלק הצליחו לעצור, בחזור עצרו אותם בהלוך לא, אז מי שהסכים להתגייס ישר שחררו אותו, שרגא ברנד הבן שלו עוד יושב, שיגיד אני מסכים להתגייס, ואחרי זה [יסדר את זה].

[6] אתה יוצא בלילה בשדה אתה

תמיד אני אומר בכלל לא כדאי להתחתן, תראה מה שקורה שאשה צועקת באים להרוג אותי המפקד בכלל לא רוצה לשמוע אותה, המפקדים הכי מזלזלים, אצל החופשים אשה זה פחות מכלב פחות מחתול, מרוב שהם עושים עבירות אז גרוע מעכבר, היא יכולה להגיד הורגים אותי באים להרוג אותי, [ובמקום להתייחס יגידו לה] תסתמי את הפה שלך אשה טיפשה, ככה הם מספרות, ועכשיו מצאו את הקלטות את כל הטלפונים מצאו שהם צועקות הורגים אותנו יורים בנו אז מכל 50 בנות נשארה בת אחת בחיים, בכל בונקר היו 50 בנות אז אחת הצליחה להתחבא בין המתים ואחרי זה לקחו אותה בשבי, באו לראות אם יש מישהו עוד חי אז היא הייתה עכשיו שנתיים בשבי, שנה וחצי, עכשיו - עוד 40 יום, צריכים רק לבכות, זה הבנות הכי

מראי מקומות והערות

של אליל שהוא חזיר אחרי איזה אלילה, האמונה היוונית זה מה שעושים פה עושים שם [-כלומר שהם בדעתם הנובנה חושבים שכשם שלבני אדם יש תאוות ויצרים רעים, כך

⁶ [כאן מורינו הרב אמר את עניין הזה בגנות האמונות הטיפשיות של הגויים] נרקיס זה שם של אליל, נרקיס זה שם של רקפת כל זה שמות לטינית, רקפת זה כתר ונרקיס זה שם

הולכים, וזה צעקות כאלה שעד היום אני זוכר את זה, זה ההתבודדות הכי נפלאה זה בתוך השלג, וכתוב לקחת את השלג ולמרוח על המצח שיורד השלג ואז הזיכרון חוזר. אצל הערבים הם אוהבים ראשים פתוחים הם לא יכולים לסבול ראשים סתומים.

אז פה רציתי להקריא לכם, אז

רואה את שביל החלב, רק שהאורות לא יבלבלו אותך, אבל אם אתה במירון אתה יכול לראות את זה, במירון היינו הולכים בתוך השלג עד הברכיים הלכנו בשלג, היום כבר אין שלג, באדר היה יורד כזה שלג שעד הברכיים היינו הולכים בתוך השדות שם למעלה איפה שבית הקברות ר' יוחנן הסנדלר, בתוך השלג היינו

מראי מקומות והערות

תשים לב, יש לה נגיד שניים אז היא לא יודעת כמה היא מניקה אבל היא ראתה שזה לא הבן שלה אז היא העיפה אותו ומוזה נהיה שביל החלב, ובצ'ילי קוראים לזה שביל הנחש.

יש לכוחות העליונים תאוות ויצרים, והם חושבים שהכוחות העליונים] גם כן מחזירים אחרי אלילות וממזרים, אצלם ממזר זה הכי חשוב מכולם, ושביל החלב זה ש[-] והיא ראתה זה לא הבן שלה והוא חשב שהיא לא

הצבע שלו, הוא המציא את המדים בצבע כזה צהוב חום כזה וה[] לבשו חולצות חומות, כל היוגן היטלר (- הנוער ההיטלראי) זה היה עם חולצות חמות, זה הכל מווגנר, רעיונות של ווגנר והוא אמר אני אשורף את כל היהודים אבל את החובות הוא לא שילם לעולם ואז עוד פעם שמו אותו בבית סוהר כמה פעמים [-] רצו להרוג אותו הוא היה פושע היה עבריין, שלוש שנים הוא היה בגלות.

אז עכשיו מדברים על שני וחמישי ושני, אז ר' נתן שואל איך אפשר משמחה לחטוא? ושמחת בחגך זה אי אפשר חס ושלום, ניסים ונפלאות יציאת מצרים מתן תורה איך שייך לחשוש חשש כזה שנבוא לידי חטא על ידי שמחה? אם אדם שמח הוא לא חוטא הוא רק חוטא כי הוא בעצבות. חס ושלום, הוא אומר.

אלא בדיוק הפוך על הפוך, כי אנחנו לא שמחנו אנחנו לא רקדנו, הלכנו באמצע הריקודים,

הוא (- ליסינג) ניגן [את הקומפוזיציה] 'נתן החכם' שזה להראות את החוכמה של היהודים, זה קומפוזיציה שמראה שהיהודים זה עם הכי חכם, אז הגיעו המון יהודים לאולם הקונצנטיים, אז סיפרו לווגנר [שהיה מלחין גרמני גדול] שהגיעו [נ]חצי האולם היה יהודים, הוא אמר אני הייתי שורף את האולם עם היהודים ביחד, הוא מביא את זה כאן עכשיו ראיתי, הוא אומר אני הייתי שורף את האולם עם כולם, אז אמרו שהגיעו המון יהודים הוא אמר אני הייתי מביא עוד יהודים, להיפך, הוא אהב יהודים... אני הייתי מביא עוד יהודים ממלא את האולם ומעלה את כולם באש, את כולם מעלה באש הוא מביא את זה כאן.

תתעוררי תתעוררי, מה זה אינתיפאדה? התעוררות, אינתיפאדה זה בערבית התעוררות, תתעוררי, תתעוררי תעיפי את היהודים מפה היהודים הורסים פה את הכל, זה מה שהיטלר אמר, זה הכל טבע ווגנר, [-] כל המדים [הגרמנים] זה

אז הוא אמר לי אם זה זיהום אתה צריך לשתות, ואם אתה שותה [ביום כיפור בשביל להציל את עצמך] אני מוכן לצום, עשינו עסקה, הוא היה סוחר, הוא סוחר כזה, אז כך הוא אמר לי אם אתה תשתה אני אצום, אבל אני באובססיה כזאת [לצום בכיפור], אובססיה תמיד לצום, אני רגיל ככה, מגיל 13 אני כבר לא אוכל, מספיק משהו, לא צריך לאכול כלום, מספיק טועמים משהו וזהו, אפשר לחיות עד גיל 120, לא צריך לאכול.

[האדמו"ר רבי מאיר יחיאל] מאוסטרובצה הוא צם 40 שנה, הוא כבר ידע שיהיה שואה, הוא אמר לא בטלתי את הגזירה, ר' אברהם אלימלך [מקרלין] הוא הגיע כאן מיד אחרי תשעה באב הוא נסע למירון הוא צעק שש שעות כאלה צעקות שמעו אותו עד צפת, ואחרי שש שעות שהוא צועק והוא הלך להתעלף, שש שעות הם צעקו בתפילות, וגם בוורשה הוא היה צועק היו שומעים אותו כמה רחובות, הוא נהרג בתש"ד בחשון, והוא צועק [במירון] ומגיע לו השמש עם כוס

באנו מאוחר, רוקדים מ12 בלילה עד חמש בבוקר, עכשיו באה הבת שלי אמרה בקבר רחל רוקדים [בהקפות שניות] עד שש [בבוקר], למה לא רקדתם עד שש? שנה הבאה צריכים לרקוד עד שש.

לא יכולתי ביום כיפור להתפלל, הרגל הייתה בכאבים נוראים, הרופא דנציגר אפיקורס, [קיבוץ] גל און זה שיא האפיקורסות, גל און זה מול קוממיות, אתה בא לקוממיות, ימינה זה קוממיות שמאלה זה גל און, ושרצו לחלק את המדינה בין הערבים והיהודים, הם (- תושבי קיבוץ גל און) רצו להיות אצל הערבים, הם אוהבים ערבים, עכשיו הוא בא אלי אני מרפא ערבים, ב[מחנה] שורה שם אני מרפא את כל המחבלים הוא אומר, דבר ראשון אנושיות, דבר ראשון זה שוויון עם כולם, כל המחבלים מגיעים שרצחו כבר איזה אלף יהודים, הוא אומר אני אין אצלי הבדל אני מרפא את כולם, הוא כבר ריפא לי את הרגל כמה פעמים.

אלול האונייה האחרונה שהגיעה לפולין הוא הגיע ברכבת האחרונה לוורשה.

ו[לפני שעלה לאונייה] הוא חילק את הבגדים שלו ואת הטלית, היה לו טלית עם זהב עם כסף, ישראל גרוסמן סיפר לי בעצמו הוא היה בן 16, הוא קיבל את הטלית או את המקל שלו, [ר' אברהם אלימלך] הוא רק נשאר עם חולצה ומכנסיים הוא אמר אני לא צריך לתת לנאצים את הטלית שלי ואת המעיל שלי ואת החלאט שלי, לא צריך לתת את זה לנאצים, למה שאני אתן את זה לנאצים? ואם אני רוצה לברוח מספיק לי חולצה ומכנסיים, (פשוט הוא לא פרגן

להם... הוא לא פרגן לא היה לו לב רחב, אני לא מפרגן הוא לא מפרגן, אני לא ככה מלמד את התלמידים שלי, אדרבה תן מה שמבקשים תיתן הכל, הוא עשה הכל הפוך ממה שבשבונו בנים מחנכים...) הוא לא מוכן לתת (לנאצים) אז הוא חילק את המקל חילק את הטלית חילק את השטריימל, היה ברזל, קראו לו ברזל? בריזל, בריזל, הוא גם היה משמש שלו הוא קיבל את השטריימל שלו.

חלב רותח, הוא הולך להתעלף הוא כבר עוד מעט גייט הויס, והוא רץ עם כוס חלב רותח, [והשמש אומר:] רב'ה איר גייט הויס (- אתה גוע), [ענה ר' אברהם אלימלך:] אוייס גיין (- שאגוע), שאני אמות שאני אשרף, איך אוב נישט געפויילט (- לא פעלתי), הוא ראה שהתפילה לא התקבלה ואז הוא נסע בא' אלול הוא יצא, השואה התחילה בי"ז אלול הוא נסע בא'

פוניבוז' התחתנה עם אחד מכפר תבור עם פאות עם זקן, כולם היו שם עם פאות, עכשיו הם הולכים לאמא שלושה ילדים יתומים (נמצאים) אצל הדוד, נמאס להם, אבא אין אבל יש אמא, אמא בכפר תבור והם בפוניבוז' שם במרחק של 2000 ק"מ, 3000 ק"מ, אומן זה 2000 ק"מ זה עוד אלף, הם צריכים ללכת בשלג, יוצאים בחודש טבת, פתאום, לקטן קראו בניש, שכחתי את השמות כאן, אז הוא נפל באיזה בור של שלג, לא רואים בורות זה הכל שלג ובנס הם ראו את המצחייה שלו, הוא כבר לא יכל לדבר לא יכל לצעוק ואז הלכו לחפש ראו את המצחייה אז הצליחו למשות אותו מהבור וככה הם הלכו הגיעו לקוסטנצה עד הנמל.

ואז איך עולים לנמל [על אוניה]? רואים אחד סוחר מזוודות כבודות אמרו לו בוא נעזור לך כי מותר לעלות לאוניה אבל צריכים מיד לרדת, עלו אתו לתא המטען נכנסו בתוך תא המטען התחבאו שם בין המזוודות והאוניה

אז אני שאלתי את ר' ישראל גרוסמן זה נכון שאתה היית באוניה? כי נתנו לי לעבור עד שהאוניה נוסעת, הוא חילק את כל הבגדים את השטריימל את הכל את החלאט את העטרה מכסף אז ישראל גרוסמן, ואבא של ישראל גרוסמן קראו לו זלמן, אז זלמן הוא היה במשמר הירדן, פעם הכל היה חרדי הכל עם פאות, כפר תבור עם פאות, מביא במעילו של שמואל, הכל עם פאות, הוא היה בפוניבוז' הוא ליטאי מפוניבוז', שבתאי יודלביץ משפחת יודלביץ הם כולם ליטאים ליטאים ליטאים ושבתי יודלביץ שמעתי אותו פעם בבני ברק הוא היה משגיח עשר שנים, שמעתי עשר שנים צעקות כאלה כמה רחובות יכלו לשמוע אותו.

אז הסבא של הסבא גם קראו לו שבתאי יודלביץ אז הם הלכו ברגל ילד בן 11 ילד בן 9 ילד בן 7 הם הלכו ברגל מפוניבוז' שלוש שנים עד ארץ ישראל, האמא התאלמנה הציעו לה שידוך בארץ ישראל היא עזבה את

בכניסה לציון הקדוש באומן

מתחילה לנסוע וחושך, הם פתחו
מזוודה מצאו שוקולדים
ומרמלדות ובונבונירות וככה
אכלו את כל הממתקים שלושה
ימים, אחרי שלושה ימים מגיע

איזה מלח לחפש משהו הוא
חשב זה חתולים הוא שמע שם
משהו שם מזדחל בין המזוודות,
פתאום הוא מסתכל הוא רואה
שלושה ילדים, הביא אותם
למעלה הרב חובל צעק עליהם

פושעים גנבים מה התגנבתם פה,
אתם רוצים לעשות טיולים
עכשיו בחינם, אני לוקח אתכם

ואז הם הלכו לירושלים ברגל
שלושה ימים ברגל דרך מקווה
ישראל, מקווה ישראל זה קרל
נטר, הרחוב שהסמינר (הבית ספר)
נמצא זה קרל נטר.

שאני הגעתי לקרל נטר
בקזבלנקה שם התפללנו עם
גבריאל בן הרוש אז שם שרים

אז לקץ הימים הוא הביא קורבנות, כי לפי מדרש רבה אז זה היה בחנוכה ולפי הזהר זה היה באותו יום, בא' תשרי ולפי פרקי דר' אליעזר זה היה בפסח ליל הסדר, הוא אמר עכשיו ליל הסדר תביאו קורבנות ואז קין הרג את הבל בליל הסדר, ושמה זה היה חנוכה זה היה זאת חנוכה לפי זה היערת דבש עושה בעצם היום הזה, כל העניין של עשרה בטבת, עוד חודשיים זה עשרה בטבת.

אז אנחנו מדברים עכשיו ש[צום] שני וחמישי ושני זה לא שפגמנו בשמחה, פגמנו שלא שמחנו, במקום לשמוח ישנו במיטה קצת, קצת ישנו, קצת זהו.

אז כל העניין אדם צריך לרקוד כל היום ולשמוח כל היום ולשיר כל היום ולנגן כל היום, יש לנו ספרא דצניעותא הגאון מסביר למה מתו לו (- לאיוב) שבע ילדים? מה הילדים עשו? למה ילדים צריכים למות? הוא אומר זה שבע גלגולים של קין, "כי שבעתיים יוקם קין ולמך שבעים ושבעה"

יגדל אלוקים חי, כן, ראיתי שרים שם בכל בתי הכנסת שרים יגדל ואז התחלנו לשיר יגדל, היינו בקובלנקה. קרל נטר הוא בנה את מקווה ישראל, היה ארבע שעות לומדים גמרא, ארבע שעות.

אז 'יגדל אלוקים חי וישתבח' אז ראיתי שכולם שרים את זה בדבקות בכזה התלהבות זה השיר הכי יפה שיש בעולם, אנחנו שרים זמירות שבת אז אפשר גם להגיד יגדל כי זה הפיוט הכי יפה שיש בעולם, אין סוף לאחדותו אין לו דמות הגוף ואינו גוף, וכו' לא קם בישראל כמשה עוד, [משה רבינו] הוא ראה את ה' פנים אל פנים.

[פנים בפנים] דיבר ה' עמכם, עכשיו היה סוכות, פנים אל פנים, עכשיו חודש הדבש עכשיו יבנה המקדש בחודש חשוון.

[ממשיך לדבר מהפיוט 'יגדל']: ישלח לקץ ימין משיחנו, כי יש קץ הימין ויש קץ הימים, אצל קין כתוב קץ הימים ופה כתוב קץ הימין, אם זה עם נ' אז זה מצד הקדושה אם זה עם מ' זה מצד הסטרא אחרא,

השנה ולא ביום כיפור ולא בהושענא רבה אז הוא נחתם בהקפות שניות זה גילה האר"י שרוקדים עד הבוקר אפשר לקרוע את הפתקים הרעים לכן אומרים א גוט קוויטל, אפילו אדם נחתם אין לו פתק טוב הוא יכול לשנות את הפתק על ידי הריקודים, ריקודים כבר רוקדים כל עם ישראל ברחובות, רוקדים ברחובות.

[בשמחת תורה תשפ"ד אז היה הטבח בעוטף עזה], בשדרות רצו לרקוד ברחובות, באו איזה אלף בחורים מכל הישיבות לרקוד בשדרות, וזה מול המשטרה אבל הם -) (החמאס) הלכו לכבוש את המשטרה, אחרת היו הורגים את כל הבחורים בשנייה, הגיעו 500 מחבלים לשדרות ויכלו להרוג את כולם בשנייה.

יש קיבוץ יכיני אמרו לו אתה עושה שמחת תורה בשובו בנים בירושלים, והוא הבית הראשון [בקיבוץ] אז החילונים נכנעו לדתיים אמרו אנחנו רוצים שוויון אבל לא שהדתיים יהיו כמו

אז יש פירוש של הגאון על כל איוב, צריכים להדפיס את זה, אז הגאון אומר למה מתו שבע בנים ושלוש בנות? הבנות זה עדה וצילה ונעמה.

אז באו בני האלוקים אז בני האלוקים זה היה ראש השנה כי בראש השנה נחתמים לאלתר לחיים, כבר נחתמים ובכלל לא היה צריך לצום ביום כיפור רק צמים כי עם ישראל צם, כבר נחתמנו לחיים אבל כלל ישראל נחתמים ביום כיפור ומי שלא נחתם ביום כיפור נחתם בהושענא רבה.

ולמעשה זה שתי חותמות, צריכים תמיד שתי חותמות, חותם אחד המלך וצריך עוד אחד שיחתום, לא מספיק שהמלך חותם אולי מישוהו בלבד אותו אולי הוא היה עייף אולי הוא היה קצת סנילי, צריך גם השר שלו המזכיר שלו, צריכים תמיד שתי חתימות, חותם ראשון זה יום כיפור, חותם שני [זה הושענא רבה], ואז אומרים א גוט קוויטל.

ואז מי שלא נחתם לא בראש

אין דבר כזה, אי אפשר לעשות שמחת תורה בימינו אז הוא זכה שנשאר בחיים.

ואז הרגו, בשמחת תורה הרגו 1500 בחורים ועכשיו [במשך המלחמה הארוכה] עוד אלף.

ועכשיו כל השבועות [שהן היו התצפיתניות] מספרות שהכל הם אמרו הכל טילפנו ועשו מהם צחוק ולעג.

אז כל זה מדברים שבראש השנה נחתמים הצדיקים והנלווים אליהם כמו רבנו, ביום כיפור, הושענא רבה נחתמים כל ישראל,

החילונים [אלא] אנחנו נהיה כמוכם, סוגרים את השער בשבת לא נוסעים בשבת בקיבוץ, זה קיבוץ אף אחד לא נוסע בשבת, הרחובות ריקים סגרו את השער, בזכות זה הקיבוץ ניצל, כל קיבוץ שהשער היה סגור הוא ניצל, סעד, ימיני, אלומים, הכי הרבה נכנסו קצת ברגל עם אופנוע והרגו שני בתים שלושה בתים וברחו אז שלושה בתים הרגו בימינו, הבית שלו היה הכי קרוב, עכשיו הוא גר בירושלים, אז אמרנו לו שמחת תורה אתה עושה בירושלים בשוכו בנים,

הייתה הולכת לשדה עם סבתא שלך (- הבת של מורינו הרב), וכל הבנות בוא נעשה התבודדות והייתה אוספת את השיריים.

מה שהגמרא אומרת בבא מציעא שלא מדברים באבדה, מדברים מה שנשאר אחרי שכבר אוספים, אומרים ייללה מי שרוצה יקח את זה.

אז היא (- שושנה) הייתה הולכת, לא היה אוכל, הוא לא היה מקבל משכורת בחיידר באשקלון, והיא לא הייתה עובדת אז היא הייתה עושה מרקים מהירקות שהיא הייתה אוספת אחרי האיסוף אחרי שליקטו את הכל.

אז אומרת הגמרא בבבא מציעא שלא מדברים באבדה, קב בארבע אמות, מה זה קב בארבע אמות? אם זה נפל אפילו טובא, עכשיו אדם נוסע מקוממיות, הייתי בקוממיות כל חופש היינו הולכים עם צביה לקוממיות ושם לומדים חברותא עם הרב מנדלסון חודשיים ואתה רואה שכולם בשש כבר הולכים לשדות, כולם בשש וחוזרים

אבל בשמחת תורה אפילו הכי רשעים אם הם באו להקפות קורעים להם את הפתקה הרעה ונותנים להם פתקה טובה, כי אז מחלקים את הפתקאות ואפשר את הכל, אז אם רוקדים עד שש אז אפשר עד שש לקרוע את הפתקים.

עכשיו השאלה שלנו למה מתו לו (- לאיוב) שבע בנים מה הוא חטא? הוא הביא עולות, הבאתי עולות אולי חטאו אולי היה להם איזה הקפדה אולי מישהו בעצבות? אז הוא הביא עולות שלא ימותו, אז למה מתו לו? הוא אומר זה השבע דורות של קין, זה קין, חנוך, עירד, מחויאל, מתושאל, למך.

[יש משפט עממי ש] אומרים 'אל תהיה למך', אמרו לך פעם 'אל תהיה למך'? עוד לא אמרו לך אז אני אומר לך אל תהיה למך, כי למך היה בעל טוב נכנע לאשתו משרת אותה מביא לה כסף כמה שהיא רוצה, עובד בשדה מביא לה ירקות מביא לה חצילים, [כמו זוגנו של יחזקאל אחיו של מורינו הרב], שושנה

המקדחות, המשאבות, הפטישים
הצינורות הכל עץ, עד שאתה
מגיע לירושלים הכל מתגלש
החוצה, אז מה תלך לאסוף
עכשיו? זה גמרנו מותר לקחת זה
כבר הפקר אז אם יש לך מאה
ארגזים וכל ארגז מאה תפוזים,
כמה זה מאה כפול מאה? עשר
אלף תפוזים, גמרנו נהיה קו צהוב
נהיה כביש מהר, אז הגמרא
אומרת אפילו טובא [הדין שהרי אילו
שלן].

ואם זה דרך הינוח, השארת תפוז
בכיס, עכשיו חתונות עוד מעט
יהיה חתונה צריכים ללכת
לחתונה יש לך תפוז בכיס אז תלך
לרקוד עם התפוז? זה ימעך לך,

במנחה מעריב אז מה שנשאר
כבר מפקירים, זה לא אבדה.

מדברים שאם אתה שם מאה
ארגזים של תפוזים, בכל ארגז
מאה תפוזים, כמה זה מאה כפול
מאה? עשר אלף, עד שאתה מגיע
לירושלים אז נהיה כבר קו צהוב,
קו צהוב זה מהיר, כתוב + 2,
אחד לא, אז האוטו עושה לך קו
צהוב, אם אתה נוסע מקוממיות
זה אוטומטי לא צריך צבע וזה,
אבל כל התפוזים נופלים החוצה
כי המעקה נפרץ, אנשים איבדו
מקדחים, סיפרו לי כל מיני
סיפורים שפתאום מגיעים
לירושלים הכל ריק, כל הבגד
נפרץ בסוף והכל עץ החוצה,

מישהו יצמד לך יתן לך איזה מכה
 אז כל הכיס יתמלא לך מיץ
 תפוזים צריכים להביא בקבוק
 להביא כלי להביא איזה צלחת,
 אי אפשר ככה, אז אתה לוקח את
 התפוז רואה איזה חור בגדר ושם
 את זה בחור, אם אתה רואה את
 זה דרך הינוח מישהו שם אסור
 לך לגעת בזה אם זה הינוח אסור
 לך לגעת אפילו תפוז אחד, אז אם
 זה דרך הינוח אפילו תפוז אחד
 אם זה דרך נפילה אפילו מאה
 אלף תפוזים אסור לקחת.

אומרת הגמרא לא, מכנשתא דבי
 דרי, זה משכנתא, עכשיו הרבי
 אמר אתה רוצים מכנשתא או
 משכנתא, אם לא תקשיבו תקבלו
 משכנתא אז צריכים לבחור או
 מכנשתא או משכנתא, אז אלו
 מציאות ככה מתחילים זה העמוד
 הראשון שלומדים אם היו
 מסבירים לי את זה שהייתי ילד
 הייתי מתייחס אחרת לגמרא,
 הבנתי את זה אחר כך לבד שלא
 מדובר בכלל באבדה מדובר
 מכנשתא דבי דרי שאדם הוא עבד
 משש בבוקר עד שש בערב הולך
 להתפלל מנחה ואז הוא מפקיר

את הכל, מה שלא הספקתי לא
 הספקתי לא צריך, אולי אני
 יאסוף את זה מחר, מחר הוא כבר
 ישן יורד גשם הוא תחת
 השמיכה, תחת הפרנה, אתה יודע
 מה זה פרנה? זה משהו פוך
 שמיכה שמיכה שמיכה אין לך
 סיכוי לצאת משם בכלל, מי
 שכבר נכנס לשם ישן עד 2-3 הוא
 שם לו פרנה הוא בכלל לא רצה
 לצאת זה הפרנה זה משהו גן עדן
 עלי אדמות זה גן עדן התחתון, אז
 אנשים שיש להם פרנה כבר לא
 יכולים לצאת אז בלילה הוא
 חשב שהוא יקום מוקדם בשש
 בבוקר יאסוף מה שנשאר, אומר
 ייללה שיקחו מי שרוצה שיקח
 את זה, אז זה נקרא מכנשתא דבי
 דרי.

אז מדברים על זה ששושנה
 הייתה הולכת עם צביה ופייגי,
 אמרה בוא נלך להתבודדות
 בשדה והם עושות התבודדות
 ובינתיים היא אוספת את
 השיריים ועושה מזה מרקם.

אז דברנו על איוב שהילדים
 שמתו זה הגלגולים, זה חידוש

של הגאון, זה קין, חנוך, עירד, שם (- בתונים).

מחויאל, מתושאל, למך זה הששי, אומרים אל תהיה מלך.

כי באמת נשברתי אני אומר לכם את האמת אני קראתי את הסיפור על למך שבר אותי, לא, כזה בעל טוב כזה בעל חמוד, פתאום מתגרשים, בשביל מה מתחתנים אם מתגרשים בסוף אני לא מבין, הם רוצות גט, כזה בעל טוב כזה בעל חמוד, אל תהיה למך, תראה מה שיצא מלמך כזה בעל טוב כזה בעל חמוד הם רוצות להתגרש ממנו אני לא הבנתי את זה, אדם הראשון התקשר אלי לאשר להם גט? לא, אל תיתן להם גט, שישברו את הראש לבד, מה פתאום לתת להם גט, שום גט הם לא יקבלו, בשום אופן לא, אז תקראו את הרש"י על למך.

עכשיו קראתי על הרב מאזוז אז הוא קיבל סטירה בתוספות (- אולי הכוונה שקיבל סטירה כשלא ביאר ניכון את דברי התוספות בהיותו ילד), אבל הוא היה ילד טוב הוא לא כעס לא על התוספות ולא על הרבי, אז כל אחד בבית ספר מקבל סטירות

עכשיו יש הגנת התלמיד, בגרמניה אפשר לזרוק קליפות על המורה, המורה יכול לעזוב והילד נשאר, לא ידעו איך להיפטר ממנו (- מאיינשטיין) כי בחופש הגדול הוא כבר למד את כל החומר, בחיים הוא לא שיחק [עם בני גיל], בחיים הוא לא יצא לשחק, בחופש הגדול חודשיים הוא למד את כל הספרים שלומדים, [ובמשך תקופת הלימודים מהשיעומם] הוא רק היה זורק קליפות על המורים, פעם הוא זרק למורה כיסא בראש אז היא עזבה את הבית ספר אבל הוא נשאר, אי אפשר לפטר תלמיד אי אפשר להוציא זה החוק אצל הגרמנים, גרמנים זה הכל מסודר הכל זה, אז הוא לא ידע מה לעשות איך מעיפים אותו מכאן אז הצליחו להביא לו תעודה מאיזה רופא שיש לו דלקת ריאות והוא לא יכול לנשום קוצר נשימה וכל יום הוא עם דלקת ריאות וצריכים לשלוח אותו לאלפים.

ואז הוא נסע לציריך ואז הוא

הגיע לפרו טכניון, פרו טכניון זה קדם טכניון, הוא כבר היה ילד בן 16 אז שואלים אותו איזה עם אתה? דבר ראשון אני יהודי, מגיל ארבע הוא צועק אני יהודי, הוא מקבל מכות רצח, פעם המורה הביאה לבית ספר את המסמר שצלבנו את, כי הוא הולך ככה -) כלומר את אותו האיש צלבנו עם מסמר אחד ברגליו, כשישני רגליו מונחים אחד על השני, לא על שני הרגליים -) כלומר לא שמו מסמר על כל רגל) כי גנבו את המסמר, זה היה מסמר זהב, גנבים גנבו, רואים את זה עם הרגליים ככה כי מכל שני מסמרים מסמר אחד גנבו, אפילו התליינים גנבו מסמר, אז המורה, הרב'ה שם של הבית ספר הביא להם מסמר כזה גדול אמר כזה מסמר תקעו לו ברגליים, ההוא קיבל מכות רצח באותו יום, זה היה בית ספר קתולי מסיורי אנטי יהודי, הוא אמר כמה שקבלתי יותר מכות אני דווקא יהיה יהודי, הבנתי שלהיות יהודי זה למעלה.

כל הפרופסורים התנצרו השתמדו, הוא היחידי שלא

השתמד, היה רנטרי -) ולתר רתנאו) הוא נהיה שר החוץ, כי רצו למחוק את גרמניה אחרי מלחמת העולם הראשונה רצו למחוק אותה, זה היה מלחמת העולם הראשונה, למחוק אותה, אז עשו שר חוץ יהודי והוא הלך לכל המדינות ברוסיה והם הגיעו למינכן והוא הלך ואמר להם זה נהיה גרמניה חדשה אני שר החוץ אני יהודי ואוהבים את היהודים.

כי אז [במלחמת העולם הראשונה] היה בכל מחנה ספר תורה בכל גדוד, במלחמת העולם הראשונה מי שלא הרג יהודי לא קיבל ארוחת בוקר וגם לא ארוחת ערב, אתה רוצה ארוחת בוקר? לך תירה באיזה יהודי תספר שהרגת יהודי תקבל ארוחת בוקר וככה זה היה כל מלחמת העולם הראשונה, נהרגו מאה אלף יהודים אבל לא היה אידיאולוגיה, רק ווגנר היחידי שאמר צריכים לחסל את היהודים, צריכים לטהר את היהודים, הוא היחידי והנוער קלט את הדבר הזה אבל במלחמת העולם הראשונה עוד היה הכל סדר, הוא נפטר 83

אתה יהודי תעוף מפה, פה אין יהודים פה לא מקבלים יהודים, שוויץ הכי אנטישמים, טוב, שומע את זה המנהל של הפרו טכניון אומר אם מסלקים אותו גם אני מסתלק, היה לו כבר שם עולמי שהוא יודע את כל המתמטיקה ויודע את כל הפיזיקה ויודע איך עושים אטום הכל הוא כבר יודע הוא היה בן 16 זה 1979, 89, 95, 1975 הוא היה בן 19 אז המנהל אמר אם לא מקבלים אותו אני מתפטר אז היו צריכים לקבל אותו. ושהיטלר קם לשלטון אז קרא לו הקונסול הגרמני, [באותו זמן איינשטיין] הוא היה באמריקה, אמר אי אפשר לחזור [לגרמניה], עכשיו [היטלר] הוא תולה את כל היהודים.

את הביקוע [הגרעיני] המציאה יהודיה [לייזה מיטנר] ואחד הבר שאמא שלו הייתה יהודיה הוא היה הולנדי הם המציאו את הביקוע הראשון ב-24 בדצמבר 38 והיא מיד ברחה לפני שהיטלר יתלה אותה זה היה הכל בברלין היא ברחה לשבדיה קראו לה לייזה והשותף שלה קראו לו הבר

1914 בדיוק 30 שנה לפני, אז במלחמת העולם הראשונה הרגו יהודים אבל לא באידיאולוגיה.

אז דיברנו על זה שבגרמניה הכל מסודר, אז הוא (- איינשטיין) זרק על המורה כיסא בראש היא עזבה את הבית ספר הוא נשאר, אז המנהל הצליח להשיג לו מסמכים רפואיים שהוא סובל מדלקת ריאות והוא חייב להיות בשוויץ באלפים ואז הוא הגיע לפרו טכניון זה קדם טכניון, בן 16, בחיים הוא לא למד רק היה זורק כיסאות על המורים ואי אפשר להוציא אותו מהבית ספר זה חוק בגרמניה אי אפשר להוציא ילד, הוא יכול לזרוק מה שהוא רוצה, קליפות, ביצים על המורים והכל מותר לו והמנהל לא יכול להוציא אותו אז הוא הצליח להשיג מסמכים רפואיים שהוא חולה קשה על הראות.

אז הוא הגיע לפרו טכניון שואלים אותו איזה לאום אתה? אתה גרמני באמת גרמני מלידה? הוא מגיע מברלין, הוא אומר לא, אני יהודי הוא צועק אני יהודי,

פטיש, לוקחים איזמל עם פטיש מיוחד, יש איזמל מיוחד תוקעים את זה בגרעין ואז הגרעין מתבקע ואז הכל מתפוצץ אתה יכול לקחת גרם אחד גרעין של חיטה

הוא גם היה יהודי הם המציאו את הביקוע הראשון.

כי אם רוצים לפתוח (- לבקע) גרעין צריכים כזה איזמל כזה עם

לפוצץ אותו עיר שלמה מתפוצצת, איך תפוצץ אותו עם גפרור או עם אזמל? אז זה צריכים חומר שפולט נויטרונים זה רדיום⁷, רדיום המציאה גם אשה מדאם קירי, בעלה קראו לו פרי קירי והיא גלתה את הרדיום זה פולט נויטרונים מליארדים בשנייה וזה מבקע את כל הגרעינים, מי שיש לו רדיום יכול לבקע לעשות פצצה, אז זה פצצת אורניום.

אחרי זה יש פלוטוניום, על

הירושימה זרקו אורניום, על נגסקי זרקו פלוטוניום זה פי אלף יותר חזק אבל היא מוקפת בהרים אז זה עצר את ההדף זה היה צריך לעשות נזק 20 ק"מ 30 ק"מ והשלישית זה כבר מימן, מימן זה שלוקחים שני מימן נהיה הליום זה לא מימן זה הליום, הליום השמש נקראת הליום, בלטינית שמש זה הליום, הליום זה 50 מעלות חום בפנים, אם זה 50 מעלות אפשר לחבר שני מימן, ברגע שמחברים שני מימן אז נהיה הליום.

שיעורי שבת

המן בניסן מתי עושים פורים באדר, הכל הפוך מתי התחילו הענני הכבוד בט"ו ניסן ומתי עושים סוכות בתשרי כי הכל הפוך על הפוך, אבל באמת עושים סוכות בתשרי כי אי אפשר להיכנס לסוכה רק אחרי יום כיפור שנמחלו כל העוונות, רק אחרי יום כיפור!

שיעור קידושא רבה
שבת קודש פרשת נח
תשפ"ז

השבוע [מתחיל תענית] שני וחמישי רבי נתן מסביר בליקטי הלכות שצמים בגלל שלא שמחנו מספיק כי בשונו בנים הכל הפוך, הכל הפוך על הפוך, מתי תלו את

מראי מקומות והערות

ובוקעים אותו והאנרגיה האדירה משתחררת ואז נעשה פעולת שרשרת.

⁷ [כלומר כדי לעשות ביקוע גרעיני באורניום צריך רדיום שזה חומר רדיואקטיבי שפולט נויטרונים שהם מתנגשים בגרעין של האורניום

הוא בעצבות, (כמה סיגריות אתה מעשן בשנה? 30, זה 30 מאסרי עולם! אתה לא מעשן?!) אדם שהוא בשמחה לא שותה ולא מעשן, אז כל אחד שילמד את קריאת התורה ד' עם אשתו אם הוא לומד לבד אז שילמד רק את הסעיף האחרון אם הוא לומד עם אשתו אז שילמד את כל את כל ההלכה.

וללמוד גם שבת ו' זה באותו כרך, ש'למה שמחים בחתונה?!' אם מתחתנים בשביל התאוות - לא הולכים לכזה חתונה. עכשיו הולך להיות שתי חתונות ביום, אבל למה שמחים בחתונה? רק כי אנחנו מאמינים שיצא מזה משיח! שובו בנים זה להביא את המשיח, ועל זה אנחנו מתעקשים כל יום. עכשיו הבנתי שובו בנים הם 'משיחיסטים' הם רוצים את המשיח, בחב"ד צועקים משיח נאו אבל בשובו בנים מתעקשים להביא את המשיח.

וזה מה שכתוב על היונה שחזרה עם עלי זית טרף בפיה למה דווקא עלי זית היה אפשר להביא עלה של תאנה או של ענבים מה

כי כל העניין של סוכה לומדים מהכרובים, מהמשכן שבנה שלמה, וכתוב ששלמה המלך בנה את כלי המקדש בין סוכות ובין צרתן (מלכים א' ז מו), כי כי סוכה לומדים מהבית מקדש, הוא עשה את כלי המקדש בין סוכות לצרתן, זה היה מנהרה בעומק אלף מטר וזה בן צרתן ובין סוכות, עכשיו האיראנים בונים את הגרעין בעומק אלף מטר כי הם בנו בעומק 80 מטר אז פוצצו להם את זה אז עכשיו הם בונים בעומק 1000 מטר, אבל יש לנו כבר שמה את קורח, והכנסתי לו טלפון, זה היה טלפון כשר, והוא יעדכן אותנו ברגע שהוא יראה שהם בונים אטום.

בכל אופן אז כל אחד שילמד ליקוטי הלכות קריאת התורה ד' על למה צמים שני וחמישי שכל הצום זה כי לא שמחנו מספיק, הפוך מהעולם כי זה לא יכול להיות ריבוי השמחה מביא לעבירות? בדיוק הפוך! כי למה בן אדם שותה וויסקי כי הוא בדיכאון, בן אדם שמח לא שותה. למה בן אדם מעשן סיגריות כי

הכתר בעזרת השם הלילה
המשיח יגיע ב-10:00 על בטוח.

שיעור קידושא רבה שבת קודש לך לך תשפ"ו

כתוב (בזכריה) 'גולות', אתה יודע
מה זה 'גולות'? (ג'ולות. כן, ג'ולות.
גולות כאלו, מה זה גולות? אבנים? אז אתה
אומר אבנים, אבל אני אומר מעיין...), גולה
זה מעיין, גולות עלית גולות
תחתית (יהושע טו יט), אז כתוב
'רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה
וְגָלָה עַל רֵאשָׁה' (זכריה ד ב) גולה
פירושו מעיין, שהיה מעיין מעל
המנורה.

השם הראה לו (לזכריה) מנורה
ענקית על כל החלל, ומעל
המנורה יש מעיין, 'וְשָׁנִים זֵיתִים
עָלֶיהָ' (שם פסוק ג) והיה שמה שתי

זה זית? כי היא הלכה להביא את
המשיח, 'ואני כזית רענן בבית
אלוקים', וזה 'טרף בפיה' טרף זה
289 בפיה זה 97 ביחד זה 386
גימטריה דוד 14 בן 52 ישי 320
= 386, וזה מה שהיונה הלכה
להביא, זה זוהר שלח דף קס"ה
שורה ראשונה למעלה.

והיום בלילה ב-10:00 המשיח
יגיע, ויהיה במה ענקית על כל הר
הבית, ומשיח יעמוד על הבמה,
ומי ילביש למשיח את הכתר?
היונה. 'תשית לראשו עטרת פז'
שהיונה תשית למשיח עטרת פז,
ולכן 'ולא יספה לשוב אליו עוד'
שהיונה לא חזרה, למה היא לא
חזרה? איפה היא הלכה? היא
הלכה לקן של משיח, להביא את
המשיח, והיא תלביש לו את

זיתים, הכוונה שתי עצי זית שמשם יוצא שמן זית, [תביאו מחר שמן זית] והשמן זית נכנס לתוך המעיין.

'ושבעה נרות' - והיה שמה שבעה נרות, 'ושבעה ושבעה מוצקות' - כמה נרות היו שמה? שבע. כמה זה שבע אחד ועוד אחד ועוד אחד ועוד אחד וכו' ולכל נר היה שבע צינורות שהיה הולך מהמעיין לנר, 'שבעה ושבעה' זה יוצא כמה? שבע כפול שבע זה 49, אז על כל נר היה 49 צינורות, זה שבעה ושבעה מוצקות שבע כפול שבע כפול שבע, אז כמה זה יוצא שבע כפול שבע זה 49, 49 כפול שבע - אז 40 כפול שבע זה 280, 9 כפול 7 זה 63, ביחד זה יוצא 343, כי שבעה ושבעה הכוונה 'שבעתיים' שבע כפול שבע כפול שבע ככה אומר התרגום יונתן הוא עושה את החשבון בישעיה פרק ל פס' כו.

יש את זה עוד פעמיים על הפסוק 'וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֹמֶה וְאֹרֶךְ הַחֹמֶה יְהִי שְׁבַעֲתִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַעַת הַיָּמִים' (ישעיהו ל כו) אז מה

אומר התרגום יונתן בן עוזיאל על זה? אתם נגד תרגום יונתן... אתם רק בעד לשון הקודש, אז התרגום יונתן בן עוזיאל אומר ששבע כפול שבע כפול שבע יוצא 343, 'וְהָיָה נִיְהוֹר סִיְהָרָא כְּנִיְהוֹר שְׁמָשָׁא וְנִיְהוֹר שְׁמָשָׁא יְהִי עֲתִיד לְאִזְהָרָא עַל חַד תְּלַת מָאָה אַרְבָּעִין וּתְלַתָּא כְּנִיְהוֹר שְׁבַעַת יוֹמָא בְּיוֹמָא דִּי־תֵיב יִי יְת גְּלוֹת עֲמִיה וּמְרַע מִחֲתִיָּה יִסִּי וְיֵשׁ אֵת זֶה עוֹד פְּעַמִּים צָרִיךְ לִרְאוֹת בַּעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת (הרב קרא מתוך הרד"ק?)

אז כל זה מרומז בפרשת לך לך, איך מרומז בפרשת לך לך 'המנורה'? אז יש אחד הרבי של הישמח משה? שהיה לו מלאך היה לו מגיד, אסף חן היה תלמיד שלו הוא הביא לי את הספר שלו, הוא נפטר בתשמ"א קוראים לספר 'מישרים מגיד' שהיה לו מלאך שהיה אומר לו חידושים, אז הוא אומר שהמנורה מרומז בפרשת לך לך, איך זה מרומז? אז אפשר להגיד לך לך זה גימטריה 100, ועוד 100 ועוד 100 ועוד 100 ועוד 'גם' (43) זה יוצא 343 אז זה שיטה אחת...

היה לפני ה-ה.

והזוהר שואל ב[-] למה באמת לא קראו לו אברמי למה לא הוסיפו לו יוד למה ה' אומר הזוהר כי אברהם התעטר בשרה ולא הפוך לא שרה התעטרה באברהם אלא אברהם התעטר בשרה כי לקחו את ה' של שרה וחילקו את זה לשתיים ה לאברהם ו-ה לשרה⁸ כי כדי שיהיה ילדים צריך את האות ה⁹. לאה

הייתה לה ה, רבקה גם יש לה ה, וגם רחל היה לה ה - איך היה לרחל ה? רחל היא הביאה את בלהה ליעקב, כי בלהה יש לה שתי ההי"ם, אחד בשביל רחל. זה קומבינות, תמיד מסתדרים. (אתה אשתך חיה יש לה ה, אז זה בסדר)

אז הזוהר אומר שאברהם התעטר בשרה כי כל השפע זה מגיע משרה כל השפע של הבן אדם

אבל יש עוד שיטה הוא מביא שיטה אחרת שהמילה אברם לך, 'ויאמר ה' אל אברם לך לך' (בראשית יב א) אז אברם לך לך בלי ה-ה זה יוצא בדיוק 343 אברהם זה 243 לך לך זה 100 אז זה 343 השם אמר לאברהם אתה רוצה לראות את המנורה - רק בארץ ישראל תזכה לראות את המנורה, כזה חידוש רק מלאך יכול להגיד, אז קראו לו אברם בלי ה זה עוד

מראי מקומות והערות

⁹ זוהר חדש שיר השירים דף פח ע"ב

⁸ בראשית רבה לך לך פרשה מז

מגיע מאשתו למען יטב לי
בעבורך אבל הזוהר שואל איך
היה מותר לאברהם להפקיר את
אשתו הוא עוד אומר 'לְמַעַן יִיטַב
לִי בְעִבְרֹךְ' (בראשית יב יג) יהיה לי
בזכותך כסף וזהב, מי אומר כאלו
דברים? הוא מוכן להפקיר את
אשתו בגלל כסף וזהב? זה יהרג
ואל יעבור זה גילוי עריות?

והרמב"ן כבר אומר 'חטא גדול
חטא אברהם' איך היה מותר לו
להפקיר ככה את אשתו, אין לך
מה לאכול אז תלקק עשבים,
תאכל עשבים, תסתדר כמו
שכולם מסתדרים, תאכל חצי
פרוסה, תאכל פחות לחם. אני
אוכל כל יום כיכר בבוקר כיכר
בצהריים כיכר בערב, הלחם
עולה שמונה שקל, עוד מעט זה
יעלה ל 10 שקל אז נאכל חצי
כיכר, אחרי זה רבע, אוכלים
פחות - מה קרה?! היינו אומרים
במקום לזרוק חצי כיכר אז קונים
חצי כיכר לחם, אז במקום שמונה
זה עולה ארבע, אז איך אברהם

ככה הפקיר את אשתו?!
יש ספר על מסעות הברטנורה¹⁰
אז הוא מספר שמה שהספינה
הגיעה מאיטליה אז זה עובר דרך
אלכסנדריה, ובאלכסנדריה
הספינה לא עצרה שמה, למה, כי
היה שמה מלך, הוא היה
'פילנתרופי' זה בן אדם שהוא
מאוד מאוד אוהב אנשים, הוא
מחבק אותם, הוא מנשק אותם,
היום זה נקרא 'הומניטרי', והוא
אם היה מגיע לספינה אז הוא היה
שולח מיד להביא משמה כמה
נשים לארמון שלו כמה שנכנס
בארמון שתיים שלוש ארבע
חמש כמה שיש מקום בארמון,
זה נקרא 'הומוניטרי', אז הספינה
לא יכלה לעצור שמה, הוא כותב
הוא בנסיעתינו בים לא היינו
יכולים לבוא אל אלכסנדריה כי
המלך יקח משם נשים אז הם לא
יכלו לעצור שמה, אז איך אברהם
ככה יורד למצרים והוא יודע
שיקחו את אשתו.
אחרי זה הגיע (הברטנורה) לסיני

❦ מראי מקומות והערות ❦

מברטנורה לאביו ולאחיו. קטעים מכתבים
אלו הובאו בספר 'יהודה וירושלים'.

¹⁰ המסע לארץ ישראל בשנת רמ"ז-רמ"ח,
מביא שני מכתבים שכתב רבי עובדיה

וְחִייתָה נִפְשִׁי בְּגִלְלָךְ לְעוֹלָם הַבָּא.

שְׁעוֹר קְדוּשָׁא רַבָּה שְׁבַת קֹדֶשׁ וְיָרָא תַשְׁפִּי"ו

עֲכָשְׁיוּ פִּרְשֵׁת הָעֶקֶדָה, אֲבָרָהָם
הִלֵּךְ עִם אֱלִיעֶזֶר, וְהָיָה אֵשׁ, (מִיִּשְׁהוּ)
הַדִּלִּיק שָׁם אֵשׁ, אוֹלֵי עָשׂוּ עַל הָאֵשׁ, שׁוּבָו
בָּנִים לֹא עוֹשִׂים עַל הָאֵשׁ, אֲנַחְנוּ נִגְדֵּי עַל
הָאֵשׁ... וְיִצְחָק רָאָה אֶת הָאֵשׁ,
אֱלִיעֶזֶר לֹא רָאָה אֶת הָאֵשׁ, אֲזַי
אֲבָרָהָם אוֹמֵר לוֹ: אֲתָה לֹא רוֹאֶה
אֶת הָאֵשׁ? הֵייתָ חֲמוֹר, נִשְׁאַרְתָּ
חֲמוֹר! תֵּשֵׁב פֹּה 'שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם
הַחֲמוֹר', שֵׁב פֹּה, עִם הַחֲמוֹר¹¹.

שׁוֹאֵל ר' יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל הַמַּשְׁגִּיחַ
מִבְּרִנְבוֹיץ בְּגִלְלָה שְׁאֵלִיעֶזֶר לֹא
רָאָה אֶת הָאֵשׁ, אֲזַי הוּא אוֹמֵר לוֹ
'הֵייתָ חֲמוֹר, נִשְׁאַרְתָּ חֲמוֹר!'
מִסְכֵּן, מָה הוּא אֵשׁ? ! אֲזַי הוּא
מִסְבִּיר שְׁאֵלִיעֶזֶר הִתְקַרֵּב
לְאֲבָרָהָם כְּשֶׁאֲבָרָהָם הָיָה בְּגִיל
17, וְעֲכָשְׁיוּ אֲבָרָהָם כְּבָר בְּגִיל
137, זֶה הָיָה בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁל הַיּוֹם
הַלְדַת שְׁלוֹ, בְּ-א' תִּשְׁרִי עָשׂוּ לוֹ
יוֹם הַלְדַת, עָשׂוּ לוֹ בְּלוֹנִים

וְהוּא רָאָה אֶת הַר סִינִי, זֶה הָהָר
הַכִּי גְבוּהָ שָׁם, הַיּוֹם זֶה כִּבְר 2.70
יֵשׁ חֲמֵשׁ הַר סִינִי, אֲזַי הוּא כּוֹתֵב
וַיֵּשׁ הַר סִינִי וַיֵּשׁ לִיד זֶה הַמְּנוֹרָה שֶׁל
הַנוֹצְרִים וְקוֹרְאִים לְזֶה סְנִטָה
קִתְרִינָה, הַיּוֹם יֵשׁ כִּבְר חֲמֵשׁ הַר
סִינִי... בְּהַתְחַלָּה הַתְּחִילוּ עִם הַכִּי
נִמּוֹךְ, אַחֲרֵי זֶה זֶה עֲלָה עֲלָה הַיּוֹם
זֶה כִּבְר אוֹחוֹז ב-2.70.

אֲזַי אֵיךְ אֲבָרָהָם שׁוֹלַח כֹּכָה אֶת
אִשְׁתּוֹ? ! אֵלֹא כִי אֲבָרָהָם בְּרַגַּע
שֶׁהוּא עֹזֵב אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲזַי
הַמֶּלֶאךָ שֶׁהִלֵּךְ עִם אֲבָרָהָם עֹזֵב
אוֹתוֹ, אֲבָל הַמֶּלֶאךָ שֶׁהִלֵּךְ עִם
שְׂרָה הוּא נִשְׁאָר אִיתָהּ, הוּא לֹא
עֹזֵב אוֹתָהּ, וְהַמֶּלֶאךָ אָמַר לוֹ אֲנִי
אֲשִׁמּוֹר עֲלֶיהָ אֲתָה יִכּוֹל לְשַׁלּוֹחַ
אוֹתָהּ, וְאֲזַי הִיא נִתְּנָה לְפִרְעָה 10
מִכּוֹת בְּאוֹתוֹ לַיְלָה, אֲזַי אֲבָרָהָם
יָדַע שֶׁהוּא יִשְׁמּוֹר עֲלֶיהָ וְלֹא יִקְרָה
לָהּ כְּלוּם, וְכֹל הַבְּרִכָּה וְהַשְׁפָּע
הַגִּיעַ בְּזִכּוֹתָהּ, וְזֶה מָה שֶׁכְּתוּב
לְמַעַן יֵיטֵב לִי בְּעַבְדוֹךָ וְחֵיתָהּ
נִפְשִׁי בְּגִלְלָךְ (בְּרֵאשִׁית י"ב ג'), לְמַעַן
יֵטֵב לִי בְּעַבְדוֹךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה

מֵרָאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הַחֲמוֹר עִם הַדּוֹמָה לַחֲמוֹר. (וְעוֹד בְּכָל יָקָר עַל
הַפְּסוּק)

¹¹ קְדוּשִׁין סח. אָמַר רַב הוֹנָא אָמַר קָרָא 'שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם

שגם הם ידעו לעצור את השמש,
כי משה עצר את השמש חמש
פעמים: ¹³ במלחמת סיחון,
במלחמת עמלק, מתן תורה, וגם
ביום האחרון שהוא כתב ספרי
תורה ¹⁴. [קדיש]

מנחה ב- 15: 4, ללמד שמונה דפי
גמרא, הבנות יגידו פעמים
תהלים, וכל אחד ילמד עם אשתו
חובל בחברו ג'.

ופעקאלה, אז יוצא שאליעזר כבר
120 שנה עם אברהם, אז הוא
אומר: אם אתה 120 שנה עם
אברהם, ואתה לא רואה את האש,
אז אתה באמת חמור! היית חמור
- נשאר חמור!

כי מי שבשובו בנים צריך לראות
את האש, צריך לדעת לעצור את
השמש, כמו ¹² 30 תלמידים היה
לו להלל שהיו כיהושע שהוא
עצר את השמש, ו- 30 כמשה

מראי מקומות והערות

ביום הזה של מתן תורה היתה עמידת חמה
ותחית המתים כמו שכתוב 'נפשי יצאה
בדבר', וכן דרשו באלה הדברים רבה ה'
פעמים עמדה חמה למשה, יום של יציאת
מצרים, ויום של ים, ויום של עמלק, ויום של
מתן תורה, ויום של נחלי ארנון ע"כ.
¹⁴ דברים רבה פרשה ט' פסקה ט':
א"ר סימא: היום קובל לפני הקב"ה. אומר:
רבש"ע! אני זו ואני שוקע ומשה קים. רבנן
אמרי: כיון שידע משה שהיה לו למות באותו
היום, מה עשה? א"ר ינאי: כתב "ג תורות." ב'
ל"ב שבטים, ואחת הניח בארון, שאם יבקש
לזיף דבר שיהיו מוצאים אותה שבארון. אמר
משה: מתוך שאני עוסק בתורה שכלה חיים,
היום שוקע והגזירה בטלה. מה עשה הקב"ה?
רמז לשמש והיה עומד ומתקשה כנגדו. אומר:
אני שוקע ומשה קים בעולם. לפיכך איוב
מפרשה (איוב ל, כה): "אם לא בכיתי לקשה
יום" שנתקשה היום כנגדו.

¹² סופה כח. ובבא בתרא קלד.
תנו רבנן שמונים תלמידים היו לו להלל הגאון
שלשים מהן ראויים שתשרה עליהן שכינה
כמשה רבינו ושלשים מהן ראויים שתעמוד
להם חמה כיהושע בן נון עשרים בינונים גדול
שבכולן יונתן בן עוזיאל קטן שבכולן רבן יוחנן
בן זכאי, אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא
הניח מקרא ומשנה גמרא הלכות ואגדות
דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים קלים וחמורים
וגזרות שוות תקופות וגמטריאות שיחת
מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים
משלות פוכסין משלות שועלים דבר גדול
ודבר קטן, דבר גדול משה מרובה דבר קטן
היות דאבי ורבא לקיים מה שגאמר להנחיל
אוהבי י"ש ואוצרותיהם אמלא וכי מאחר
שקטן שבכולן כד גדול שבכולן על אחת כמה
וכמה אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל בשעה
שיושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח עליו מיד
נשרף.

¹³ רבנו בחיי, שמוות יט יז: ואמרו במדרש כי

והתקדשתם

גם בזמן משיח יהיה מלחמה עם התאוה

הביאו אותם לא בקדשה, זה יותר גרוע משוחטי ילדים, אם אדם ישחט את הילד שלו, עכשו הוא יקח סבין וישחט את הילד שלו הוא לא עושה כזה גזק לכן שלו כמו שהוא עושה כשהוא מביא אותו שלא בקדשה, זה יותר גרוע משוחטי ילדים, אם אדם שחט את הילד שלו הוא שחט את הילד שלו, בסדר, אז הוא נכנס לעולם הבא, לכן עדן, זה יותר גרוע משוחטי הילדים, הוא מגדל תרבות רעה בתוך ביתו.

קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג (ברכות ז:), אבשלום, הוא היה בן יפת תאר, אז הוא מרד באביו. התוספות מסביר את הרש"י, הוא מקשה איך יתכן שרש"י אומר שרק אחרי הגזרות [מתר], כתוב "ובכתה את אביה ואת אמה ואחרי כן יבוא אליה ובעלתה"

צריכים להתקדש, להיות קדושים, להיות מהורים, להלחם עם היצר הרע הזה, משיח יבוא, אז כבר לא יהיה כזה יצר הרע כל כך מגושם, אבל היצר ישאר, כתוב בזהר וירא שיהיה רחל ולא, עכשו שתי בנות לוט זה היצר הרע¹⁵, בעתיד יהיה רחל ולא שאדם יהיה לו רק תשוקה לאשתו אבל אם הוא יביא ילד עם התשוקה הזאת אז הילד לא יוכל ללמוד, לא יוכל להתפלל, לא משנה שיבוא משיח.

כשיבוא משיח עולם כמנהגו נוהג, אנשים יהיה להם בעיה ללמוד, יהיה להם בעיה להתפלל, הכל זה אותו דבר רק יפסיקו מלחמות בין עם לעם, אבל אם אדם הוא לא מתקדש אז נולדים ילדים משחיתים, לא רוצים ללמוד, לא רוצים להתפלל, הילדות לא רוצות ללכת בצניעות, זה הכל כי

ושלוש, ושנים ושש וישל תשעים ותשע¹⁶].

בנים משחיתים כל מום בם הפלא יועץ אמר זה ילד ממזר זה נשמה של ממזר אדם יכול להביא נשמה של ממזר אפלו שמבחינה הלכתית מתר לו להתחתן עם בת ישראל בשרה, אבל הוא נשמה של ממזר, זה לא משנה.

אדם מתחתן עם תאנה, הוא לא מנסה לכבש אותה, ולא להתגבר עליה, וללכת לבבות לפני זה, אז נולד ילד ממזר שישנא חכמים ישנא את התורה וישנא.. וישנא.. כל דבר קדוש,

(דברים כא,ג) אין דבר כזה לבוא אליה במלחמה, כמו רבי יוחנן שפוסק שאין דבר כזה במלחמה, גם בקדושין וגם בסנהדרין רש"י אומר שרק אחרי כל המעשים שהיא גלחה את השערות וכו' ואחרי זה כבר אם עוד נשאר לו איזה תשוקה אז בסדר, אבל עם התשוקה הזאת זה בן גוי, זה בכלל לא הבן שלך, זה לא נקרא בן שלך, כי בסוף הכל היא לא יכולה להתגרר תוך שלושים יום, היא צריכה להרגיש את החוויה, להרגיש את התפלות, להרגיש חבור לתפלה, שמה הולכים לכנסיה, יש עוגב והמסלמים משחקים בשרשראות של שלושים

מראי מקומות והערות

תשעים ושמונה אבל זה יהלומים, כל יהלום מליון דולר, אמר לו הפחה זה לא שווה כלום חסר פה יהלום - קח את זה בחזרה, אני לא צריך את זה, אני צריך תשעים ותשע אומר לו חיים פרחי אין בעיה אני קניתי את זה שם במכה ברחוב צאלח א דין שלושים ושבע קומה שניה יש שם חנות של תכשיטים יהלומים והוא כבר ישלים את היהלום, אני כבר כותב לו פתק לבעל החנות, אז מי ייקח את זה, עוד לא היה אווירונים, לפני מאתיים שנה היה את שם המפורש לא אווירונים, הרי השיח הזה כל יום שישי הוא טס עם השם המפורש, הוא טס עכשיו למכה אז הוא כבר יכנס שם לחנות ניתן לו את הכסף את הכול.

בקיזור הוא הולך שם לשייך הוא מביא לו את הפתק אז הוא אומר אין בעיה, עד שהוא קלט את כל העניין, מה הוא קלט? שתפסו אותו על חם, שתפסו שכל הסיפור שלו רמאות, למה זה רמאות הוא היה אדם צדיק, אדם טוב הוא ידע את השם המפורש! טוב זה בשיעור הבא.

¹⁶ כמו עם חיים פרחי מה הסיפור עם חיים פרחי אתה זוכר? שהפחה של דמשק נכנס לו שמה, המופתי של דמשק, הוא היה הוא ידע את השם המפורש וביום שישי בבוקר הוא היה נכנס לתוך מרתף, ויוצא מהמרתף אחרי השקיעה, איפה היית? הוא אומר הייתי עכשיו במכה בינתיים הוא עישן נרגילה, מכין לו שם שוקולדים מכין לו שם כל מיני דברים, שתיים עשרה שעות ממש עד שש, ופעם ילדים שיחקו לו בשבת ככה הפריעו לו לישון שלשה ארבעה ילדים שיחקו לו מתחת לחלון ואז הוא תפס אותם ושם אותם בתוך בית סוהר, הוא אמר הפרעתם לי לישון עכשיו שבוע תהיו במעצר, באו האימהות בכו לו, ילדים קטנים לא מבינים, לא משנה הם כל פעם הפריעו לי לישון טוב.

הלכו לר' חיים פרחי, ר' חיים פרחי היה שר האוצר, הוא אמר אל תדאגו יהיה בסדר עוד מעט יבוא אלי להתחתן, חכו חצי שעה אני כבר הולך לפחה, הפחה זה המושל של דמשק, הוא הביא לו שרשרת במקום של תשעים ותשע חרוזים

רוֹצֶה בְּכָר לְהַתְחִיל לְשִׁיר אֶת הַנְּגִינִים, לְשִׁיר לְהַשֵּׁם שִׁירִים, אִם הַיֵּלֶד לֹא רִץ בְּחֶשֶׁק בְּהַתְלַבּוּת, אִפְּלוּ שֶׁהוּא יֵלֵד שְׂקֵמָה וְטוֹב זֶה לֹא שׂוּה, זֶה נֶפֶשׁ שֶׁל רָשָׁע שֶׁאֵין לָהּ שׁוּם תַּאֲוָה לְדַבֵּר שֶׁבִּקְדָּשָׁה, אִפְּלוּ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה שׁוּם עֲבֵרָה אֲבָל אִם הַיֵּלֶד אֵין לוֹ חַיּוּת בְּתַפְלָה זֶה נֶפֶשׁ שֶׁל רָשָׁע, וְלִבָּן הוּא צָרִיד לְלַבֵּת וְלַעֲקֹק עַל אָבָא שְׁלוֹ - אָבָא הַכֹּל זֶה בְּגִלְגָּלָה, הַכֹּל זֶה בְּגִלְגָּלָה, אִם הָיִיתָ מִתְקַדֵּשׁ עוֹד שְׁנִיָּה אַחַת, אִפְּלוּ שְׁנִיָּה הָיוּ מִתְקַדְּשִׁים, הָיוּ מוֹרִידִים בְּכָר נִשְׁמָה אַחֲרַת לְגִמְרִי, אִם לֹא.. מוֹרִידִים נִשְׁמוֹת שֶׁל מְמוֹרִים, שֶׁל פּוֹשְׁעִים, שֶׁל חוֹמָאִים, גַּם מְמוֹר עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, לָמָּה הוּא עוֹשֶׂה אֵת זֶה? עַד שְׂמִחָנִכִּים אוֹתוֹ, עַד שֶׁהוּא מְקַבֵּל הָאֲרָה, עַד שֶׁהוּא מַחְלִיט לְהַתְחִיל לְהַתְפַּלֵּל, לְשִׁיר וְמִירוֹת בְּשַׁבַּת. (מַעֲלוֹת הַצַּדִּיקִים).

וְאֵין בְּרָרָה רַק שֶׁהֵבֵן הָיָה יִצְעַק עַל אָבָא שְׁלוֹ, עִם זֶה הוּא (הַפֶּלֶא יוֹעִין) מְסִים, וְהֵבֵן הָיָה צָרִיד פְּשׁוּט לְקַחַת אֶת אָבָא שְׁלוֹ, וְהֵם צָרִיכִים לְבֹא וְלַעֲקֹק אָבָא לָמָּה עֲכַרְתָּנוּ לָמָּה? אֵיךְ הוֹלֵדָתָ אוֹתִי, אֲנִי רוֹצֶה לְהַתְפַּלֵּל - לֹא מְסִיגָל, אֲנִי רוֹצֶה לְלַמֵּד - לֹא מְסִיגָל, לָמָּה עֲכַרְתָּנוּ אָבָא, לַעֲקֹק עַל אָבָא, לַעֲקֹק עַל אָבָא, הַכֹּל זֶה בְּגִלְגָּלָה.

כָּתוּב בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (פֶּרֶק ב' סַעִיף יח')¹⁷ נִבִּיא שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה אֲנַחְנוּ לְמַדְנֵנוּ בִּישׁוּבָה לְיִמְאִית "נֶפֶשׁ רָשָׁע" אֵיךְ יוֹדְעִים אִם זֶה נֶפֶשׁ רָשָׁע אוֹ צַדִּיק? שֶׁהוּא לֹא מַצְלִיחַ לְהַתְפַּלֵּל אִם אַתָּה רוֹאֶה שֶׁהוּא לֹא יָכוֹל לְהַתְפַּלֵּל זֶה נֶפֶשׁ רָשָׁע, אֵין לוֹ שׁוּם תַּאֲוָה לְהַתְפַּלֵּל, אֵין לוֹ שׁוּם חֶשֶׁק לְהַתְפַּלֵּל, הוּא לֹא רִץ לְהַתְפַּלֵּל, אָדָם צָרִיד אֵיפֹה שֶׁיֵּשׁ תַּפְלָה מִיד לְרוּץ, אֵיפֹה יֵשׁ מִנֵּין. בְּחֶמֶשׁ בְּבִקְרָה עוֹד לִפְנֵי אָבָא שְׁלוֹ הוּא

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

אֶלְקִיד וְאֵת נֶפֶשׁ אוֹיֵבִךְ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקֶּלַע". וְאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכֻרֻנִים לְכֹרֶכָה (קֹהֶלֶת רַבָּה ג כז): אַחַת נִשְׁמָתָם שֶׁל צַדִּיקִים וְאַחַת נִשְׁמָתָם שֶׁל רָשָׁעִים עוֹלוֹת לְמַעְלָה וְיוֹדִינוֹת שָׁם, נִשְׁמָתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים זֹכוֹת בְּדִין וְגוֹנוֹת תַּחַת כֶּסֶם הַכְּבוֹד, וְנִשְׁמָתֵיהֶם שֶׁל רָשָׁעִים חוֹזְרוֹת וְיוֹרְדוֹת וּמְטוֹרְפוֹת לָאָרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְאֵת נֶפֶשׁ אוֹיֵבִי יִקְלַעְנָה וְגו'" , וְנֶאֱמַר (מִשְׁלֵי יא, ז): "בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֵּאֱבֹד תִּקְוָה", כִּי לֹא תִהְיֶה תִּקְוָה לְנֶפֶשׁ הַרָשָׁע (תְּהִלִּים מו), מִחֻשׁ לָאוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר עַל נֶפֶשׁ הַרָשָׁע (תְּהִלִּים מו), (כ): "תֵּבָא עַד דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד נִצָּח לֹא יִרְאוּ אוֹר".

¹⁷ שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה שַׁעֲרֵי שְׁנֵי אוֹת יח וְדַע כִּי נֶפֶשׁ הַרָשָׁע אֲשֶׁר כָּל תַּאֲוָתָה לְחַפְצֵי הַגּוֹף בַּחַיּוֹ, וְנִפְרַדְתָּ תַּאֲוָתָה מִעֲבֻדַּת הַבּוֹרָא וְנִבְדֵּלְתָּ מִשְׁרָשִׁיָּה, תֵּרַד בְּמוֹתָ לְמַטָּה לָאָרֶץ אֶל מְקוֹם תַּאֲוָתָה, וְתִהְיֶה תוֹלְדָתָה כְּטַבַּע הָעֶפֶר לְרֹדֶת וְלֹא לְעוֹלָה, אֲבָל יַעֲלוּהָ לְמֶרֶם לְדִין וְלִמְשַׁפֵּט וְלִרְאוֹת אֵיךְ הַחֲלִיפָה מֶרֶם בְּשָׂאוֹל. כֹּאשֶׁר יַעֲלוּ אֶת הָאֵבֶן עַל יְדֵי כַף הַקֶּלַע וְאַחֲרֵי עֲלוֹתָהּ לְמֶרֶם תֵּרַד בְּטַבַּע לְמַטָּה לָאָרֶץ, כֹּאשֶׁר הָאֵבֶן חוֹזֶרֶת וְנוֹפֶלֶת לָאָרֶץ אַחֲרֵי הַזִּיקָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל א, כה, כט): "וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנִי צְרוּרָה בְּצִרוֹר הַחַיִּים אֶת ה' "

עֲשׂוֹר קְשׁוּיֹת שְׁהִיָּה לְאַלְיַעֲזָר עַל אֲבָרָהָם בְּשִׁשְׁלָחוֹ לַחֲדָן לְחַפְּשׁ בְּלָה לְבָנוֹ יִצְחָק

(נִדְרִים לֵב ע"א) ¹⁹ שְׁהִיָּה אֲלִיעֲזָר
עֲצָמוֹ.

קְשׁוּיָא ב. כְּשֶׁהֵם עָשׂוּ אֶת
הַבְּרִית בְּחִבְרוֹן רָצוּ לְהַרְגוֹ אוֹתָם.
כְּתוּב בַּמִּדְרָשׁ רַבָּה (וַיֵּרָא מַח)
שֶׁמֶרְגַע שָׁהֵם רָצוּ לַעֲשׂוֹת בְּרִית הֵם
הִבִּיאוּ שְׁמִירָה מִיְּחֻדָּת, כִּי הַכְּנַעֲנִים
אָמְרוּ אֹתָם בְּאֹתָם פֹּה לְשָׁחוּט
אֲנָשִׁים. כָּל הַכְּנַעֲנִים הָיוּ נִגְדִּי
אֲבָרָהָם. הוּא אָמַר לָהֶם אִם אֲנִי יַעֲשֶׂה
בְּרִית מִלָּה כָּלָם יַעֲזְבוּ אוֹתִי (שֶׁם
מִז, י) ²⁰ כִּי מִי שׁוֹחֵט יָלֵד בְּגִיל

קְשׁוּיָא א. אִיךְ אֲנִי יַעֲבֹר
בְּסוּרְיָה וּלְכַנּוֹן, אַחֲרֵי שֶׁהֲרַגְתִּי שֶׁם
מְאֻתִּים שְׂשִׁים אֶלֶף רַבּוֹא פָּחוֹת אֶחָד
בְּמִלְחָמָת אֲמֶרְפֶּל. (סְנֵהדְרִין צֶה
ע"ב) ¹⁸ הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ מִסְפָּר
רֵאשׁוֹן, פּוֹשֵׁעַ מִסְפָּר אֶחָד, כָּלָם
אָמְרוּ עָלָיו שֶׁהוּא רָצַח מְאֻתִּים
שְׂשִׁים אֶלֶף רַבּוֹא אֲנָשִׁים חֲפִים
מִפֶּשַׁע. כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, יד)
שֶׁהוּא - אֲבָרָהָם לָקַח אֶתוֹ שְׁלֹשׁ
מְאוֹת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה חִילִּים לְפִי
הַפֶּשַׁע, אֲכָל הַדֶּרֶשׁ שֶׁל הַגְּמָרָא

מֵרֵא מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

שֹׁטֵף וְעַבֵּר אֲמַצְעִיִּים עָבְרוּ בְּקוֹמָה שְׁנֵאמַר עַד
צוּאֵר יֵגִיעַ אַחֲרוֹנִים הָעוֹלָם עֹפֵר בְּרִגְלֵיהֶם וְלֹא מִצָּא
מִים בְּנֹהַר לִשְׁתּוֹת עַד שֶׁהִבִּיאוּ מִים מִמְּקוֹם אַחֵר
וְשֵׁתוֹ שְׁנֵאמַר אֲנִי קִרְתִּי וְשֵׁתִּיתִי מִים וְגו'
¹⁹ נִדְרִים לֵב ע"א
וִירֵק אֶת חֲנִיכּוֹ יִלְיָדִי בֵּיתוֹ רַב אִמֵּר שֶׁהוֹרִיקוֹן
בְּתוֹרָה וְשִׁמּוּאֵל אִמֵּר שֶׁהוֹרִיקוֹן בּוֹהֵב שְׁמֹנֶה עֶשֶׂר
וְשֹׁלֵשׁ מְאוֹת אִמֵּר רַב אִמֵּי בַר אַבָּא אֲלִיעֲזָר כִּנְגֵד
כּוֹלָם אֵיכָא דְאַמְרֵי אֲלִיעֲזָר הוּא דְחוֹשְׁבָנִיה הֵכִי
הוּא.

²⁰ מִדְרַשׁ רַבָּה בְּרֵאשִׁית מו י

אִמֵּר אֲבָרָהָם עַד שֶׁלֹּא מִלְתִּי הָיוּ הָעוֹבְרִים

¹⁸ סְנֵהדְרִין צֶה ע"ב

אִמֵּר רַב יְהוּדָה אִמֵּר רַב בָּא עֲלֵיהֶם סְנֵחָרִיב הִרְשַׁע
בְּאַרְבַּעִים וְחֲמֹשֶׁה אֶלֶף אִישׁ בְּנֵי מַלְכִּים יוֹשְׁבִים
בְּקִרְוֹנוֹת שֶׁל זֶהָב וְעִמְהָן שְׁגֻלוֹת וְזוֹנוֹת וּבִשְׁמֵנִים
אֶלֶף גְּבוּרִים לְבוּשֵׁי שְׂרִיּוֹן קְלִיפָה וּבִשְׂשִׁים אֶלֶף
אֲחוּזֵי חֶרֶב רָצִים לִפְנֵי וְהַשָּׂאֵר פְּרִשִׁים וְכֵן בָּאוּ עַל
אֲבָרָהָם וְכֵן עֲתִידִין לְבוֹא עִם גּוֹג וּמִגּוֹג בְּמִתְנִיתָא
תָּנָא אוּרְךָ מִחֲנֹהוּ אַרְבַּע מְאוֹת פְּרָסִי רַחֵב צוּאֵר
סוֹסִיו אַרְבַּעִים פְּרָסִי סֶךְ מִחֲנֹהוּ מְאֻתִּים וְשִׂשִׁים
רִיבּוֹא אֲלֵפִים חֲסֵר חֵד בְּעִי אֲבִי חֲסֵר חֵד רִיבּוֹאִי
אוֹ חֲסֵר חֵד אֲלֵפָא אוֹ חֲסֵר מֵאָה אוֹ חֲסֵר חֵד תִּיקוֹ
תָּנָא רֵאשׁוֹנִים עָבְרוּ בִּשְׁחִי שְׁנֵאמַר וְחִלָּף בִּיהוּדָה

הַיְתָה הַיְחִידָה הַכְּשֶׁרָה.

קְשִׁיא ד. כְּשֶׁאֲנִי יֹגִיעַ לְשֵׁם
הֵם יִרְעִילוּ אוֹתִי אוֹ שִׁיעָאוּ אֵלַי עִם
סִכִּין לְחַתֹּךְ אֶת רֹאשִׁי. וּשְׁנֵי הַדְּבָרִים
הַתְּקִימוּ, לָכֵן בָּא עִם סִכִּין לְחַתֹּךְ לוֹ
אֶת הָרֹאשׁ וְאֵז הוּא עָף בְּאוֹר כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב "הַגְּמִלִים עַל הָעֵינִן" (שֵׁם
כד, כט) וְאַחֲרֵי זֶה בְּתוֹאֵל שֵׁם לוֹ
רַעַל וְהַמְּלָאכִים הִחְלִיפוּ אֶת הַצִּלְחַת
עִם בְּתוֹאֵל וְהוּא מֵת (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי
בְּרֹאשִׁית כד רמז קט)²¹.

קְשִׁיא ה. וְחוּץ מִזֶּה הֵם לֹא יִסְכְּמוּ,
מֵה הַמַּצֵּב שֶׁיִּסְכְּמוּ לְשַׁלַּח אֶת
רַבָּקָה, הֲרִי רַבָּקָה הַיְתָה בַּת שָׁלֵשׁ.
שִׁינְיָהּ יָבָא לְשֵׁם, גַּם שֵׁם הִיא בְּתִי
כְּנִסְתָּ, שֶׁל אֲרַפְכְּשָׁד וְשַׁלַּח.

קְשִׁיא ו. הֵם שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ אֵינִן לָךְ שֵׁם
מִבְּנוֹת יִשְׁמַעֲעָל? מֵה בָּאת עַד חֶרֶן?
כְּנָרָא שֵׁישׁ לוֹ אֵיזָה מוֹם, לָמָּה אַתָּם
לֹא לוֹקְחִים מִבְּנֵי יִשְׁמַעֲעָל, וּמִבְּנֵי
לוֹט? אַתָּם אוֹמְרִים שְׁאֲסוֹר לָכֶם
לְקַחַת כְּנַעֲנִים, אֲזִי יֵשׁ לָכֶם מִבְּנֵי
יִשְׁמַעֲעָל, וּמִבְּנֵי לוֹט, לָלוֹט הִיא כְּבֹר
נְכָדִים לָמָּה אַתָּה לֹא לוֹקַח מֵהֶם?
אֲלֹא הִסְבֵּה כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים: 'הַרְוֵצָה
לְשִׁקָּר יִרְחִיק עֲדִיר', דִּהְיִינוּ אָדָם

שְׁמוֹנָה יָמִים? ! וְרַק עֲכָשְׁיוּ גִילוּ אֶת
זֶה - לִפְנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה - שְׁזָה הַגִּיל
הַכִּי מִתְאִים שְׁהָדִם נִקְרַשׁ תוֹךְ
אֶלְפִית שְׁנֵינָה. בְּגִיל שְׁמוֹנָה יָמִים יֵשׁ
חֹמֶר בְּדָם שֶׁמִּקְרִישׁ אוֹתוֹ מִיָּד, אֲבָל
תִּשְׁעָה יָמִים זֶה כְּבֹר מִסְּכָן הוּא לֹא
נִקְרַשׁ תוֹךְ שְׁנֵינָה. עַל כָּל פָּנִים הֵם -
הַכְּנַעֲנִים לֹא יָדְעוּ אֶת הַגִּלּוּי, לָכֵן
אֲבָרְהָם וְתַלְמִידָיו הָיוּ תַּחַת שְׁמִירָה.
וְהֵם רָצוּ לַעֲשׂוֹת בְּרִיתוֹת כָּל יוֹם, כָּל
הַכְּנַעֲנִים רָצוּ לַהֲרוֹג אוֹתָם, שְׁאָמְרוּ
לָהֶם אֵיזָה כַּת מוֹזְרָה אַתָּם, כַּת
שְׁשׁוּחֻטִּים אֶת הַיִּלְדִּים שְׁלָהֶם. בְּמָה
אַתָּם מַאֲמִינִים? אֵיזָה אֲמוֹנָה טַפְלָה
זֹאת? לְנִתַּח יֶלֶד בְּגִיל שְׁמוֹנָה יָמִים?
וְכִיוֵּן שֶׁכֵּן הִיא צָרִיף אֲבָרְהָם
שׁוֹמְרִים שְׁלֹא יַהֲרֹגוּ אוֹתוֹ, וְאֵם יֶלֶף
אֲלִיעֶזֶר לְחֶרֶן יִצְטָרֵף גַּם שְׁמִירָה, אֲזִי
אֵיךְ אֶת כָּל הַחֲיִלִּים אֲנִי לוֹקַח, מִי
יִשְׁמֹר עָלַי אִם אֲנִי אֵלֶךְ לְחֶרֶן.

קְשִׁיא ג. אֵיךְ אַתָּה רוֹצֶה
לְקַחַת אֶת הַבַּת שֶׁל סַאדֶם חוּסִין.
אֲבָרְהָם אָמַר לְאֲלִיעֶזֶר שֵׁישׁ רַק בַּת
אַחַת כְּשֶׁרָה שֵׁם, אֵיךְ אֲנִי אֶמְצָא
אַתָּה, אֵיךְ אֲנִי אֶמְצָא בַּת כְּשֶׁרָה
בְּמָקוֹם שֶׁאֵין שׁוֹם בַּת כְּשֶׁרָה, "וְאִישׁ
לֹא יָדָעָה" (בְּרֹאשִׁית כד, טז) הִיא

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

וְהַשְׁבִּים בָּאִים אֲצִלִּי, תֹּאמַר מִשְׁמַלְתִּי אֵינִן בָּאִים
אֲצִלִּי, אִמְרוּ לוֹ הַקֵּב"ה עַד שְׁלֹא מֵלֵת הָיוּ בְּנֵי אָדָם
בָּאִים אֲצִלְךָ, עֲכַשְׁיוּ אֲנִי כְּבֹדִי בֹא וְגַלְגַּל עֲלֶיךָ,
הִדָּא הוּא דְכַתִּיב וִירָא אֱלֹהֵי ה' בָּאֲלוֹנֵי מִמְרָא:
²¹ יִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי בְּרֹאשִׁית כד רמז קט

כִּיוֵּן שֶׁרָאוּ אֶת הַצְּמִידִים, נִתְּכַבְּצוּ לַהֲרוֹג לְאִלְיָעֶזֶר

הוא הבין שֶׁעָשׂוּ זֶה רַק קִלְפָּה שֶׁל יַעֲקֹב, בְּזִכּוֹת שֶׁהוּא מַחְרִישׁ מִלִּהְקִשּׁוֹת עַל אֲבָרָהָם הוּא הַבֵּין שֶׁעָשׂוּ זֶה רַק קִלְפָּה.

קָשִׁיָא ח. רַשִׁי אֹמֵר שְׁאַלְיַעְזֹר רָאָה אֶת שְׂבִירַת הַלּוּחֹת, לָכֵן הוּא נִתֵּן לָהּ שְׁנֵי צַמִּידִים, הוּא רָאָה אֶת הָעֵגֶל, הוּא רָאָה שְׁשׁוּבְרִים אֶת הַלּוּחֹת, וְשִׁיְהִיָּה לּוּחֹת שְׁנִיּוֹת. שֶׁהָרִי אִם הוּא רָאָה אֶת שְׂבִירַת הַלּוּחֹת הוּא רָאָה גַּם אֶת הָעֵגֶל. זֶה עוֹד שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים שָׁנָה, אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה מִלְּדַת יִצְחָק עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, וְעַכְשִׁיו יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים, אֲלִיעֶזֶר רָאָה מָה יִהְיֶה בְּעוֹד שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים שָׁנָה שֶׁיַּעֲשׂוּ עֵגֶל, עַל כֵּן אָמַר מָה אֲנִי לּוֹקֵחַ אֶת רַבְּקָה הָרִי בְּנִיָּה יַעֲשׂוּ עֵגֶל, שִׁיקַח אֶת הַבַּת שְׁלִי. כִּי לְאַלְיַעְזֹר הָיָה קָשִׁיָּה, שִׁיִּצְחָק יִתְחַתֵּן עִם הַבַּת שְׁלִי, הִיא יוֹתֵר צַדִּיקָה.

קָשִׁיָא ט. הַחִידוּשֵׁי הָרִי"ם אָמַר בַּשֵּׁם הַרְבֵּה מְקוֹצָק, לָמָּה בַּפֶּעַם הִרְאִשׁוּנָה כְּתוּב אוֹלִי, עִם ו'.

שְׁרוּצָה לְשַׁקֵּר מִרְחִיק אֶת הָעֵדִים, כִּךְ לֹא יִתְגַּלֶּה שִׁשְׁיָקֵר. כִּךְ גַּם אֲלִיעֶזֶר מָה אִתָּה מְגִיעַ לַחֲרֹן סִימָן שִׁישׁ בּוֹ אֵיזָה מוֹם.

קָשִׁיָא ז. שְׁכָתוּב בְּהָא"ר, שֶׁהוּא רָאָה אֶת עָשׂו יוֹצֵא מִמֶּנָּה, כְּתוּב "וְיִכְדָּה עַל שִׁכְמָה" (בְּרָאשִׁית כד, טו) רָאשִׁי תִּיבּוֹת עָשׂו. אֲלִיעֶזֶר אָמַר מָה אֲנִי הוֹלֵךְ לַתֵּת לִיִּצְחָק אֶת עָשׂו, אַחֲרֵי זֶה כְּתוּב "מַחְרִישׁ" (שָׁם שָׁם, כא). הַרְבֵּה אֹמֵר (לִיקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן מו תַּנְיָנָא)²² שֶׁכָּשִׁישׁ קָשִׁיָּה, אֵל תֵּלֵךְ עִם הַקָּשִׁיָּה, תִּבְטֵל אֶת הַקָּשִׁיָּה, תִּגִּיד הַקָּשִׁיָּה בְּטַח טַעוֹת, אִם אֲבָרָהָם שָׁלַח אוֹתָךְ, גַּם אֲבָרָהָם רָאָה אֶת זֶה, מָה אֲבָרָהָם שֶׁשָּׁלַח אוֹתָךְ לֹא רֹאָה שִׁיִּצְא מִמֶּנָּה עָשׂו? ! אֲלֹא זֶה מַחֵק הַבְּרִיאָה, זֶה חֵיב לְהִיּוֹת. וְכִשֶּׁהִתְחַזַּק אֲלִיעֶזֶר לְהֵאֱמִין בְּאַבְרָהָם, מִיד: כְּתוּב בְּאַמְרֵי נַעֲם (תוֹלְדוֹת י')²³ מַחְרִישׁ (558) גִּימַטְרִיא יַעֲקֹב"ב (182) וְעָשׂו (376 + 182 = 558). אֲלִיעֶזֶר רָאָה אֶת יַעֲקֹב וְאֵת עָשׂו יוֹצְאִים מִרְבֵּקָה, וְאֵז

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו הַקָּשִׁיָּה וְהַכְּפִירָה כִּנְל: אֲמַרִי נַעֲם תִּלְוֹדוֹת י'²³

וְהוּא יֵשׁ לְרַמּוֹ בְּקִרְאָה וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ מַחְרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּים ד' דְּרָפּוֹ אִם לֹא (בְּרָאשִׁית כד כא). כִּי אֲלִיעֶזֶר יָדַע מִזֶּה אֲשֶׁר צָרָה לוֹ לִיִּצְחָק אִשָּׁה כִּזּו שֶׁתֵּהָא גִּלְגּוּל תְּהִי, בְּכַדִּי שִׁיִּצְא יַעֲקֹב וְעָשׂו, וְיִהְיֶה הַבְּרִיָּה גָּמוּר לְתַשּׁוּן אָדָם וְתְהִי. עַל כֵּן יִצְחָק מִדְּתוֹ דִּי"ן, עוֹלָה אֶד"ם חו"ה. וְהוּא הִרְמִזוּ מַחְרִישׁ עוֹלָה יַעֲקֹב"ב עָשׂו

²² לִיקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן תַּנְיָנָא מו

בְּקָשִׁיָּה וְכו', הֵינּוּ הַקָּשִׁיּוֹת שֶׁלְבָבו, שֶׁהֵם הַמְּנִיעָה הַגְּדוֹלָה מִקְלָם, וְאֵז צָרָה לְעַקֵּל לְאִבּוֹ שֶׁבְּשִׁמְיָם בְּקוֹל חֲזָק מִעֲמֻקֵּי הַלֵּב, וְאֵז הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ וּפּוֹנֶה לְעַקְתּוֹ. וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת, שֶׁמֶנָּה בְּעַצְמוֹ יִפֹּל וְיִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי כָּל הַקָּשִׁיּוֹת וְהַמְּנִיעוֹת הַנִּל, וְעַל כֵּן פָּנִים הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ, שֶׁהָא יִשְׁוַעְתּוּ. וְהָא אוֹתִיּוֹת קָשִׁיָּה רָאשִׁי תִּבּוֹת: "שְׁמַע יי קוֹלִי אֲקָרָא" (תְּהִלִּים כ"ו) שֶׁצָּרָה רַק לְקִרּוֹת לָהּ,

עִם אֲבָרְהָם בְּאוֹר כְּשָׂדִים בְּתוֹרָה, הַסְּפּוֹר הָכִי מַעֲנִין, אִיךְ שֶׁהוּא שָׁכַר אֶת הַפְּסָלִים. כִּי בְּאַמַּת הָעֶקֶר זֶה ה' לָךְ לָךְ מֵאַרְצָךְ מִבֵּית אָבִיךָ' (שָׁם יב, א), פְּסָלִים גַּם הַגּוֹיִם יוֹדְעִים שֶׁצָּרִיךְ לְשַׁבֵּר, אֲבָל הָעֶקֶר שֶׁאֵדָם יַעֲזוֹב אֶת אָבִיו אֶת אִמּוֹ, וְאֶת הַמִּדּוֹת הָרַעוּת, וְלִלְכֹת אַחֲרֵי הַצַּדִּיק, זֶה הַרְבֵּה יוֹתֵר קֶשֶׁה מֵהַכֹּל.

קָשִׁיָּא י. וְהַקְשִׁיָּה הָאֲחֵרוֹנָה מוֹכָא בְּחִדּוּשֵׁי הַרִ"ם, הָכִי חֲזָקָה מִכָּל הַקְשִׁיּוֹת, שֶׁלֹּכֵן אָמַר לְאַלְעָזָר: "בּוֹא בְּרוּךְ ה' " (שָׁם כד, לא), שָׁם הוּא כָּבֵד נִהְיָה בְּרוּךְ, לָמָּה הוּא צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ אֵיזָה בֵּת שֶׁל סָאָם חוּסִיין, אֲנִי כָּבֵד נִהְיִיתִי בְּרוּךְ, שְׂעֵד אֲזִי הוּא הִיָּה מְקַלֵּל בְּקִלְלַת "אֲרוּר כְּנָעַן" (שָׁם ט, כא), כִּיֹּן שֶׁהִיָּה מְאַרַע כְּנָעַן, וְעַל כֵּן הִבִּין שֶׁזֹּאת הַסִּפָּה שֶׁאֲבָרְהָם לֹא לָקַח אֶת בִּתּוֹ, אוּלַּם קָעַת מִכֵּיֹן שֶׁכָּבֵד נִהְיָה בְּרוּךְ, הוּא כָּבֵד יָכוֹל לְהִדְבֵּק בְּזֹרַע אֲבָרְהָם, אִם כֵּן מִדּוּעַ יָקַח אֶת רַבְּקָה וְהָרִי בִּתּוֹ צַדִּיקָה. וְהוּא לֹא יָדַע שֶׁהוּא יֵצֵא מֵאֲרוּר לְבְּרוּךְ וְלֹא בִּתּוֹ (הַרְבֵּי בְּשֻׁעוּרִים). (מִסַּע אֶל הַשּׁוֹרְשִׁים)

(בְּרַאשִׁית כד, ה) ²⁴ וּבַפַּעַם הַשְּׁנִיָּה כְּשֶׁהוּא מְסַפֵּר, כְּתוּב אֲלֵי, בְּלִי ו' (שָׁם שָׁם לט) כִּי בִּהְתַּחֲלָה הָיָה לוֹ בְּלִב מַחְלָקָת עַל אֲבָרְהָם, רַק הוּא אָמַר אֲנִי אֵלַיךְ וְאֲנִי אֲחִידוֹר, כְּמוֹ הָאֲבָא אוֹ הָאֲמָא שֶׁאֻמְרִים לִילְדָה תִּלְכִּי לְחַנוּת תִּבְיָא גְּלִידוֹת, הִיא יוֹדַעַת שֶׁאֵין בְּחַנוּת גְּלִידוֹת, אֲבָל הָאֲמָא אוֹמֶרֶת לָהּ תִּלְכִּי, אֲזִי הִיא הוֹלֶכֶת וְחוֹזֶרֶת, אֲמָא הִלְכִּתִּי עִכְשָׁיו אֵין שָׁם גְּלִידוֹת, נִגְמַר. הוּא אֲלִיעֶזֶר יָדַע שֶׁהַשִּׁידוּךְ לֹא יִלָּךְ, וְאֲבָרְהָם יָקַח אֶת הַבֵּת שָׁלוֹ, רַק הוּא אוֹמֵר אֲבָרְהָם אָמַר שֶׁאֲנִי יִלָּךְ אֲנִי הוֹלֵךְ. מַה, אֲנִי יָכוֹל לְמַצּוֹא כְּשֶׁרָה בְּתוֹךְ מְלִיּוֹן בָּנוֹת לֹא כְּשֻׁרוֹת.

אֲלִיעֶזֶר אָמַר כֹּד (שָׁם שָׁם, יד), וְכְתוּב שָׁם תִּשְׁעַ פְּעָמִים כֹּד, כִּי הוּא רָאָה אֲבִי כֹדֵד. וְכְתוּב בְּפָרָשָׁה כ"ד (24) תִּשְׁעַ פְּעָמִים (24×9) (=216) גִּמְטְרִיָּא אֲרִי"ה (216) שְׁבַמְרַכְבָּה. רַבְּקָה הֵיטָה אֲרִיָּה, הִיא הֵיטָה חֶסֶד, וְיִצְחָק הֵיטָה שׁוֹר בְּמֶרְכָּבָה, הוּא הֵיטָה גְּבוּרָה. כִּי יֵשׁ שְׂאֵלָה לָמָּה לֹא כְּתוּב הַסְּפּוֹר שֶׁהִיָּה

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

אוֹלִי לֹא-תֵאֲבָה הָאִשָּׁה, לְלָקֵת אַחֲרֵי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת; הִקְשֵׁב אֲשִׁיב אֶת-בְּנִי, אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יֵצְאֶתָ מִשָּׁם. וַיֹּאמֶר אֲלָיו, אֲבָרְהָם: הַשְּׁמֹר לָךְ, כֹּן-תִּשְׁלֹכַת אֶת-בְּנִי שָׁמָּה. לוֹ יִשְׁפָּעֵנִי אֲדִנִּי, לֵאמֹר: לֹא-תִקַּח אִשָּׁה, לְבָנִי, מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי, אֲשֶׁר אֲנִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ. לֹח אִם-לֹא אֶל-בֵּית-אָבִי תֵּלֶךְ, וְאֶל-מִשְׁפַּחְתִּי; וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה, לְבָנִי. לֹט וְאָמַר, אֶל-אֲדִנִּי: אֲלֵי לֹא-תֵלֶךְ הָאִשָּׁה, אַחֲרָי.

²⁴ בְּרַאשִׁית כד

א וְאֲבָרְהָם יָקַח, בָּא פְּעָמִים; וְה' בְּרוּךְ אֶת-אֲבָרְהָם, כָּל-בְּיָאָמֹר אֲבָרְהָם, אֶל-עֲבָדָיו וְכֹן בֵּיתוֹ, הַמְּשָׁל, בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ; שִׁים-נָא יָדְךָ, תַּחַת יְרֵכִי. ג וְאֲשִׁבְיָהּ-בָּה' אֲלָפֵי הַשְּׁמִיָּם, וְאֲלָפֵי הָאָרֶץ: אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה, לְבָנִי, מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי, אֲשֶׁר אֲנִי יֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ. ד כִּי אֶל-אֲרָצִי וְאֶל-מִלְכֹּתָי, תֵּלֶךְ; וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה, לְבָנִי לִיצְחָק. ה וַיֹּאמֶר אֲלָיו הָעֶבֶד,

הוספות ממורינו הרב שליט"א

שבחי הר"ן זי

גם אמר שהזיווג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאנה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם וכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשותו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

צעטיל קטן

מורינו הרב רבי אלימלך מליזנסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בקדם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטהו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו איש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את מעכו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפקוק ראשון של קריאת שמע ובקרה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר בנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל ענינים קשים ויפגשו עורו מפשרו להקחיש חס ושלום ביחודו, וסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ונזהר יציא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה בדין.

ג. גם בשעת אכילה ותיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיקף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל

מהרגשת תענוג גשמי הנה שהוא מהצדעת משכא דחויא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חומצין אותו רוחצים באמצע אכילה ותיחוד הקדוש לעשות לו הענינים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הנה, אך יותר שיהיה דובר אמת בלבבו ושהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת נמור, ולא ישמח את עצמו להיות בנזכר דעת עליונה חס ושלום.

פלא יועץ אות ז זיווג

ומאחר שאין אשה אלא לבנים (תענית לא א כתובות נט, ב) וכל שלמות הולד במדות ובדעות תלוי בזמן הזיווג ובכונת הזיווג, אי לזאת לו בכח ולו בחיל יגבר איש לקים מצותו דבר בעתו ויתאמץ במצותו איש ואשתו לחשב מחשבות מהורות זכות וברות, וזר לא יקרב במחשבותם שום מחשבה זרה, כי קרוב הוא להיות בעילתו בעילת זנות ונפש הם חובלים ובנים זרים ילדו רעים וחמאים ומפשים בנים משחיתים כל מוס בס. ומה יתאונן אדם חי כשיש לו תרבות רעה בתוך ביתו גבר על חמאיו שהוא גורם רעה לעצמו.

וזו רעה חולה ואכזריותא גדולה יותר משוחמי הילדים, ואם היו יודעים הבנים שהוא גרמא להם בניזקים היו צועקים מרה עליו באמר, למה עברתנו ובעון חוללתנו. וכי ישאו את עונם, אב ואם נוטלים חלק בראש, כי הם אבות הטמאה ואין על הבנים כל כך אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשרש רע והקלפה בנפש לומה מה יעשה אותו הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל ומרח ויגיעה רבה בלי הא, ואולי יוכל להפך טבעו ומוצו הרע.

קדושות הפרשה

הכל הולך רק - לפי הגנים

הולך לפי הגנים, אם אדם בא מסבא טוב אז אפילו שיהיה באמצע קצת הסטה אבל הגנים טובים, אז רבקה היה לה גנים טובים, היא באה מנחור, נחור הוא היה רשע אבל עד תרח היה תשע דורות של צדיקים, תרח היה רשע הכי גדול בעולם, לכן הוא התגלגל באיוב, והיה מכה שחין.

עכשיו אברהם כבר בן מאה שלשים ושבע עברו בדיק ששים ושתים שנה, ששים ושתים שנה אז נחור כבר נהיה הרשע הכי גדול בעולם, עכשיו הוא רוצה לקחת את הנכדה של הרשע הכי גדול, אי אפשר להבין את זה, [ואברהם אומר לאליעזר] רק ממשפחתי תקח ומבית אבי תקח, אליעזר תולש את שערו ראשו יש לי בת צדיקה, היה לאברהם סמינר לבנות, והיא (- בתו של אליעזר) למדה בסמינר שלו, ואברהם בעצמו מסר שעורים בסמינר, אבל הוא לא רוצה, למה? כי הגנים לא טובים, ואם הגנים לא טובים אז לא יעזר שום דבר, היא תחזור לסורה, הילדים שלה יחזרו לסורה.

ה' אמר לו (-לאברהם) "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" אברהם לוקח אתו רבבות גרים, היה לו מאה אלף גרים מכל הדתות בחרן, והיה אומר לכלם ה' צוה עלי לעזב את נחור ולעזב את תרח, לעזב את אבא ולעזב את האחים המתוקים שלו, היו לו אחים שהוא היה משחק אתם גלות כשהיה ילד קטן בגן ילדים נחור והרן.

אז היה לו (-לאברהם) אחים מתוקים הרן ונחור והוא עוזב את כלם, אנחנו מגיעים לחיי שרה אנחנו רואים שהוא אומר אולי אלי, אבל אלי כתוב רק בפעם השניה ולא בפעם הראשונה, אברהם אומר לו [לקחת אשה לבנו] "ממשפחתי ומבית אבי", ואליעזר לא מבין מה הוא מדבר אליו, הוא אומר לו ה' אמר לך "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", תעזב את בית אביך, למה אתה אומר לי לחזור לשם, ואברהם אומר דוקא מבית אבי, כי זה

קדושת הצדיקים

הילולת החסד לאברהם

ר' אברהם אזולאי – כ"ז חשוון

[היהודים] החליטו ללכת לסמבטיון [להביא משם אחד שיעזור להם להילחם באויבים]. ככה זה הספור, אז הסבא של החיד"א, [ו], אז הסבא של ר' אברהם אזולאי, זה הסבא שלנו, אז הוא למד את השד"ר ששלחו אותו עכשיו לסמבטיון את השם המפרש, שהוא יוכל לעבר את הסמבטיון, את השם המפרש, כדי שהוא יוכל לעבר את הסמבטיון, הסמבטיון הפסיק לזקק אבנים, הוא עבר, הוא לקח ילדה בת 12 וחזר למרכש, הוא עוד פעם אמר את השם המפרש, והילדה נשארה במרכש, ובכל פעם שהיו באים להתקיף את מרכש היא עמדה על החומה, נתנו לה חרב עם שם הו"ה, היא עשתה ככה [– נפנוף באויר], על המקום כל הצבא נפל, כלם קבלו דם, כלם מתו (מעשה זה מובא בהקדמת ספר שפת אמת). (שעור מתשפ"ג).

עכשיו היה [הנאציזט של הרב אברהם אזולאי – החסד לאברהם, אז התברר שיש פה שליטה מ[צאצאיו של] החסד לאברהם, החסד לאברהם היה לו הדבר הכי גדול שהיה בעולם, איך שהוא יורד מהאניה עם התפלין – האניה שוקעת, הוא החזיק את התפלין ביד. לכן החסד לאברהם – החתימה [שלו] זה אניה, החתימה של החסד לאברהם – אברהם אזולאי, הוא עשה חתימה של אניה, כי איך הוא ירד מהאניה לרציף לחוף – באותו רגע האניה שקעה וטבעה, היה לו גם שהיה לו את התפלין ביד, לא נשאר לו שום שום שום זכר מכל הרכוש, המליאדדים שהיה לו... אז זה החסד לאברהם, שהוא קבור בחברון.

1 שאלתי "מי [פה] אזולאי?", אמרו: יוסף [אסולין] זה [נכד של רבי אברהם] אזולאי. הוא נכד של החיד"א, נכד של אברהם [אזולאי, מחבר ספר 'חסד לאברהם'], לכן הוא [יוסף אסולין] חזר בתשובה.

במרכש החליטו להחריב אותה, הגיעו כל הערביים מסביב, זה הפל בתוך הערביים – עיר יהודית, היה אפלו מלך יהודי, [אז הערביים] החליטו להחריב אותה, אז

קדושות הצדיקים

הצדיק מראה לך – שאתה כלום

לראות שאני לא שווה כלום, אדם מרגיש הייתי בציון, התפלה שלי התקבלה, הרבה תקן אותי, הרבה לא יכול לתקן ככה, הרבה אומר אני יכול לתקן רק את מי שמרגיש שהוא לא שווה כלום.

הרבה מראה לך כשאתה מגיע לציון שאתה לא שווה שום דבר, שכל החיים שלך עשית עברות, ואתה צדין בתוך התאוות, ואתה לא מצליח לצאת מזה, כתוב בתורה ס"ז חלק ב', ש'בראשית' זה 'לעיני כל ישראל', שעל ידי הצדיק נהיה לעיני כל ישראל, שהצדיק הוא הבראשית, הוא הראש בית, שהוא מראה לך איפה אתה נמצא, הוא מראה לך את הארבע יסודות, הוא מראה לך שאתה בתוך כל התאוות. (מעלות הצדיקים).

זה הענין של צדיק בן צדיק, וצדיק בן רשע, רש"י בפרשת תולדות (בראשית כה, כא) אומר: אין דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע, אז מסביר האמונת משה מאלכסנדר, שזה בדיק הפוך, כיון שאם הוא צדיק בן צדיק אז הוא אומר אני לא שווה כלום, רבקה היא שווה יותר, הוא גורם הפוך, שהענין הוא שאינו דומה תפלת צדיק בן רשע לתפלת צדיק בן צדיק, אז רבקה אמרה אני לא שווה כלום היא אומרת אני בת של רשע, אחות של רשע, מה אני שווה, אז ברגע שכן אדם מחליט אני לא שווה כלום, הוא זוכה שהתפלה שלו תתקבל.

לכן כשבאים לציון, כל הענין בציון זה

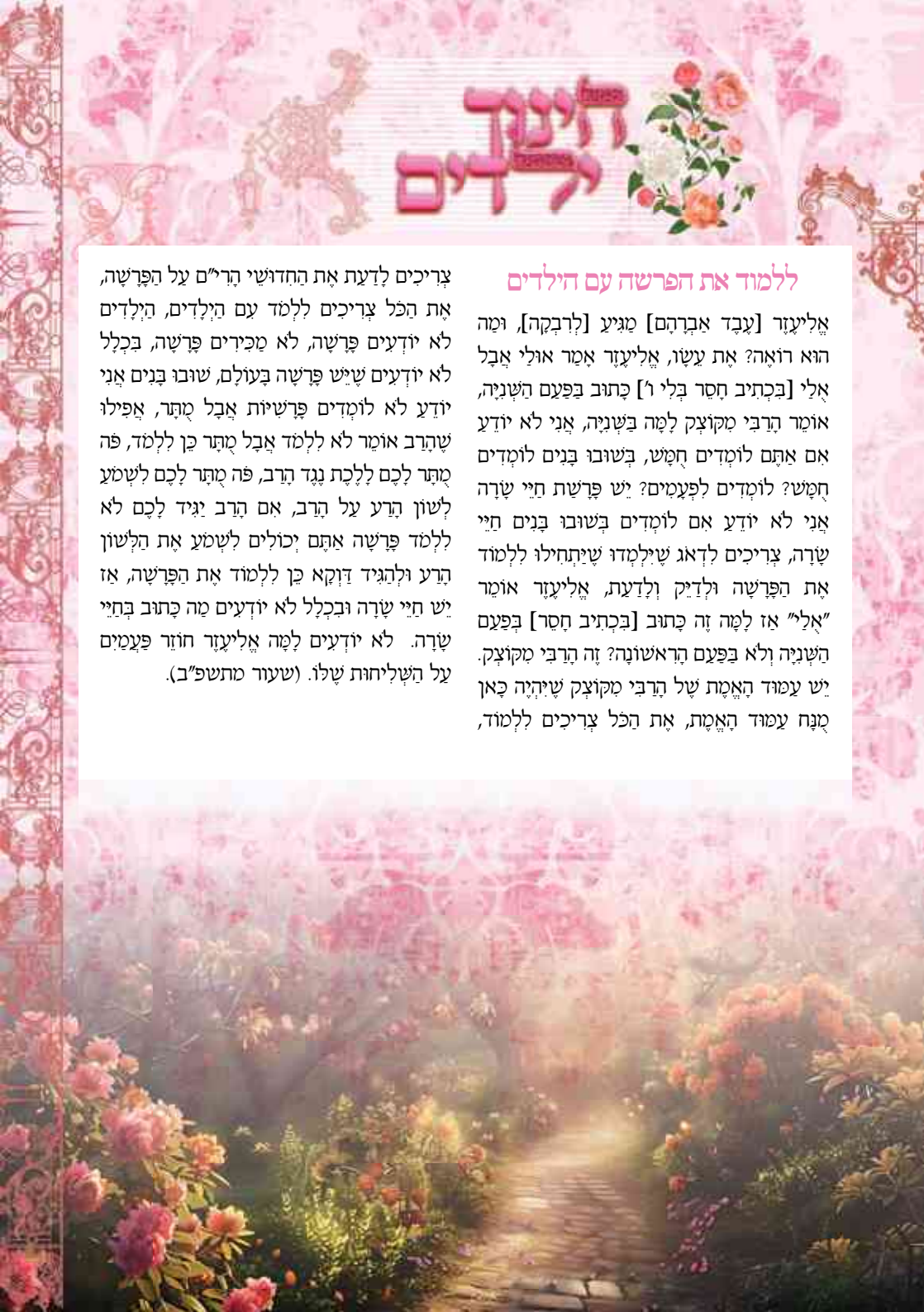
הלימוד

ללמוד את הפרשה עם הילדים

צריכים לדעת את החדושי הרי"ם על הפרשה, את הכל צריכים ללמד עם הילדים, הילדים לא יודעים פרשה, לא מכירים פרשה, בכלל לא יודעים שיש פרשה בעולם, שובו בנים אני יודע לא לומדים פרשיות אבל מתר, אפילו שהרב אומר לא ללמד אבל מתר כן ללמד, פה מתר לכם ללכת נגד הרב, פה מתר לכם לשמע לשון הרע על הרב, אם הרב יגיד לכם לא ללמד פרשה אתם יכולים לשמע את הלשון הרע ולהגיד דוקא כן ללמוד את הפרשה, אז יש חיי שרה ובכלל לא יודעים מה כתוב בחיי שרה. לא יודעים למה אליעזר חוזר פעמים על השליחות שלו. (שעור מתשפ"ב).

אליעזר [עבד אברהם] מגיע [לרבקה], ומה הוא רואה? את עשו, אליעזר אומר אולי אבל אלי [בכתיב חסר בלי ו] כתוב בפעם השניה, אומר הרבי מקוצק למה בשניה, אני לא יודע אם אתם לומדים חמש, בשובו בנים לומדים חמש? לומדים לפעמים? יש פרשת חיי שרה אני לא יודע אם לומדים בשובו בנים חיי שרה, צריכים לדאג שילמדו שיתחילו ללמוד את הפרשה ולדק ולדעת, אליעזר אומר "אלי" אז למה זה כתוב [בכתיב חסר] בפעם השניה ולא בפעם הראשונה? זה הרבי מקוצק. יש עמוד האמת של הרבי מקוצק שיהיה כאן מנח עמוד האמת, את הכל צריכים ללמוד,

קדושת הבית

האשה עולה על האיש – בנתינת צדקה

העננים מגיעים מהצד של האשה, הם הבינו כבר את הכל והם ירדו למטה. אחרי רבע שעה ירדו אבא חלקיה עם אשתו, הם אומרים כן תלינו כביסה, הם אומרים לו תשמע אתה לא תרמה אותנו, אנחנו ראינו את הכל, הצענו מחר המנעול, רק תגיד למה העננים הגיעו מצד האשה ולא מצדך, הוא אומר כי היא נותנת תמיד אכל לעניים, אני נותן שם עשר אגורות או עשר שקלים הוא הולך אני יודע מה משחק בקלפים במקום לקנות אכל, אבל היא נותנת לו את האכל ממשי, בגלל שהיא נותנת את האכל ממשי, העננים מגיעים מצדה. כך כתוב בגמרא, ספר ספורים, תמיד העננים באים מצד האשה. וזהו "כי מברכיו יירשו ארץ". (מסע אל השורשים).

כי האשה היא רק נותנת צדקה, היא רק מכינה אכל, אבל בזה היא עולה על האיש. כתוב אבא חלקיה שלא היה גשם שלחו אליו חכמים שיתפלל שיירד גשם, הוא אמר לאשתו הם ראו מהחלון מגיעים תלמידי חכמים: בואי נעלה לנג להתפלל עד שהם יגיעו כבר ירד גשם ונגיד להם שיורד גשם ולא צריך את התפלתנו, הם עלו מהר מהר לנג והם מגיעים ודופקים בדלת, לא פותחים, טוב, נכנסים הכל ריק, הם עלו במדרגות, אפרו אולי הם על הנג אולי הם תולים כביסה אני לא יודע, עלו על הנג הדלת סגורה, הם הסתכלו מחר המנעול הם רואים שהם מתפללים ופתאום הם רואים את

קדושות ההגדרה

קהלת פרק יב, תתקפ"ט, יראת שמים זה
שלומדים קצות החשן,

הרבה אומר בלי זה אי אפשר לקבל יראת
שמים היום, פעם עוד אנשים נדבקו בגמרא,
נדבקו באותיות הקדושות, היום את הספור
הכי קל אדם מתקשה לקרא, כי אין מח, אין
כלום, המח צריך להדבק באותיות, אין מח,
אז רק הקצות החשן יכול לחדש את המח,
בלי הקצות החשן אין מח, אין כלום, אין שום
דבר. (מסע אל השורשים).

בלי הקצות החשן – אין כלום

צדיק יש לו הכל פה קדוש, אז שלש מלים
זה מספיק להמס את כל הרע, להמס את כל
הגאון, שאדם בכלל לא ירצה להסתכל, כי
הוא רק רואה שדים ורוחות, הוא לא רואה
בני אדם, הוא רואה שדים ורוחות, עד תחית
המתים יראו שדים ורוחות, לכן אסור אף
פעם לפתח את העינים, כי אפה רואה שדים
ורוחות, ואז ההכל פה לא קדוש, מי שיש לו
יראת שמים דבריו נשמעים (ילקוט שמעוני,

קדושת המידות

מעלת "מערת המכפלה"

המכפלה, שבע שנים הוא השתטח על המערה, יום יום, לילה לילה, הוא לא עזב את המערה. אי אפשר לקבל מלכות רק אם אדם משתטח על מערת המכפלה, יום ולילה להשתטח על מערת המכפלה יום ולילה להשתטח על קברי אבות. כי מערת המכפלה זה שערי גן עדן, כמו שכתוב בלוקטי ר' לוי יצחק (בפרשת ויצא) שמה זה "הר גלעד" (בראשית לא, כא)? זה הר גלעד כפשוטו, אבל הר גלעד זה הגל-עד, זה העדיון, זה השערי גן עדן (חסד הסוף). (מסע אל השורשים).

מי שהולך עם הצדיק הוא יחזר בשלמות, הוא יעבור את כל המלחמות ואת כל הקרבות, עשו בשום אופן, הוא רוצה להקבר במערת המכפלה. בסוף הראש שלו - של עשו עף, כיון שהיה לו כזה השתוקקות, כזה רצון אמתי להקבר במערת המכפלה, הוא זכה שהראש נקבר בה, לכל הפחות הראש יקבר, והראש נפל לחיקו של יצחק. כי באמת כל העבודה שלנו זה רק להיות במערת המכפלה, כמה שיותר, כמו שכתוב בזהר חיי שרה שששדוד המלך היה בחברון שבע שנים הוא השתטח על מערת

החיזוק היומי

האשה מרגישה כל דבר.

אתה הולך ברחוב עם עינים
פתוחות - אפילו שאתה עוד לא
נשוי, היא מרגישה.

אתה עוד לא נשוי. היא יודעת:
שהחתן שלה הוא לא בסדר -
היא מרגישה את זה!

אחד אומר: אני לא מסתכל, כי
אני נאמן לאשתי - היא רואה
הכל!

מה זה משנה, אם הוא נשוי או
לא נשוי - הכל היא רואה.

אז אני הולך עם עינים סגורות -
אני חייב להיות נאמן לה!

אתה יש לך יצר הרע להסתכל -
אבל תהיה נאמן לאשתך, לכלה
שלך!

אתה תתחתן עוד שנה.

תעבור כאלה פגמים, ויהיו לך
ילדים פגומים.

תרחם על אשתך - מה היא
אשמה??!

הרב'ה יודע כל אחד ואחד
מאיפה שורש הנשמה שלו,
לאן הוא שיך.

וכשמתקשרים לרבינו,
מתקשרים לאות של כל אחד
ואחד: ואז יורד כל השפע, כל
העצות.

הרב'ה יודע את השורש של כל
אחד ואחד.

כשאדם מתקשר לרבינו,
מתקשר לאות שלו: יורד שפע
פרנסה - הכל נהיה לו!

כל מה שהוא צריך - שכל,
מוח, דעת.

כי רק הרב'ה יודע לחבר את
הנשמה עם השורש של האות
שלה.

אנשים לא מבינים מה זה
להתקשר לרבינו.

רבינו מתקן את השורש ממש!

הרב'ה יודע בדיוק מה השורש
של הנשמה שלנו!

החיזוק היומי

הרב'ה אומר בשבחי הר"ן:
שאנשים לא מבינים מה
מדברים אליהם.

כי אנשים מונחים בזה כבר מגיל
שלוש.

כבר חושבים על הרגע שיתחתנו
שיהיה הכל מותר.

אבל באמת: הכל אסור!

כתוב במדרש משה: שמה שהיה
אסור לפני החתונה, אסור גם
אחרי החתונה - אין שום הבדל!

אם לא, אסור לבוא לכזאת
חתונה.

אם החתונה מצד היצר הרע:
יצאו בנים משוגעים, חולי נפש,
מטורפים, משתוללים,
דיסלקטיים, תסמונת דאון -
הכל זה בא כי ביחוד לא
מתקדשים!

בזמן היחוד: צריכים לנסוע
לקבר רחל, ללכת לכותל.

ולפני זה: אסור שיהיה שום
יחוד!

עשו לקחו לו את הברכות.

איזה בכיות עשו בכה...

הלואי שאנחנו נבכה כמו
עשו...

שיהיה לנו אמונה בצדיק כמו
עשו.

כל החיים שלי גנבתי, שדדתי,
שדדתי בנקים.

כל זה עשו אמר - לא שוה
כלום.

אם אין לי ברכה מאבא שלי -
זה לא שוה כלום!

בלי ברכה מהצדיק - לא שוה
כלום! לא שוה החיים שלי!

הוא התחיל לבכות כמו תינוק.

אמר להם עשו: בסוף אין

ברכה - אז הכל ילך לאיבוד!

הלואי שלנו יהיה כזה אמונה -
שנבכה על כל ברכה שאנחנו
מפסידים.

הלואי שנדע: שרבינו זה כל
העולם.

רבינו זה כל החיים.

רבינו זה כל התקוות!

בעלי שאל אותי למה אני
מדברת לעצמי.
אמרתי לו, לפעמים אני
זקוקה לעצה של מומחה.

התחלנו עיריית ניו יורק מקדמת איסור לרכישת fast.news.il
מוצרים מישראל, חרם על חברות ישראליות ומעצר של חיילי
צה"ל שיגיעו לעצ. "האיסור והקיצוני השתלט על הוועד
החשש בעולם. זה אסון"

אזהרת סייבר עולמית: סין עלולה
להשבית ערים שלמות דרך
האוטובוסים החשמליים

חקירה בדנמרק חשפה שחברת
האוטובוסים הסינית Yutong מחזיקה
גישה מרחוק למערכות הבקרה של
אלפי אוטובוסים חשמליים באירופה -
מה שמאפשר, תיאורטית, לעצור ערים
שלמות בלחיצת כפתור.

מדינות נוספות, בהן בריטניה וישראל,
בודקות אם גם צי הרכב שלהן חשוף.
מומחי סייבר מזדהרים: "המהפכה
הירוקה הפכה לפרצת שליטה עולמית
- והקוד כולו סיני."

משפחה פוליטית

"יגבור לדרך הבדירה הימית"
דובר הממשלה האיראנית הכריז כי
ישראל אחראית לבערות במדינה וטען
ש"באמצעות טכנולוגיה מיוחדת היא
נוגדת מאיתנו את העננים".

תאומים זה אותו
דבר או היינו אח?

כשאתה מעשן יורדות לך
שעתיים מהחיים

כשאתה צוחק מתווספות לך
ארבע שעות לחיים

מסקנה: צריך לדעת מה לעשן

תמונה מהמחסן לאחסון העננים שנלקחו מאירן במבצע
סודי של חיל האוויר 🤪

גם אם, תכנים
למכונת הכביסה
רק גרב אחת
כשתפתח אותה
היא לא תהיה שם.

- מאמי, נראה לי
שעלית פה על
משהו.
- תודה, תמיד ידעתי
שאני גאונה.
- לא, תעשי חורס
נראה לי עלית על
חתול או משהו.. 🐱

בשב"ק פרשת חיי שרה יהיה

301 יום לאומן ראש השנה תשפ"ו

היום בשבת ויחזיקו לפני ימדת המלך הקדוש באומן יהיה עם מורינו הרב שליט"א

סדר הק'מודים חיוניים

שבת	חול המועד	יום טוב	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת
שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת	שבת

ברסלב

הבמה של חסידי ברסלב שוכן בניס

הלוח המלא מודבק בכל ריכוזי אנ"ש

הטעם שכולם ידברו עליה הקיטרינג לאירוע שלך

הקטרינג מומחה ואיכות עם דגש על אופיית אכילת ומבטאים בריאות אלוות

052-5000-337

נוסעים לאומן? התבילות המשתלמות חודרות - ובבחי!

שומרים את שנת הבטיחות לחודשי שנת הטיסה

052-5000-337

דירה בירושלים

4,000,000 ש"ח

הזדמנות אחרונה להכנס גם להגרלת הבונוס עד יום שני הקרוב

מבט שבועי

מורינו הרב שליט"א השבוע ביום שני בעיר קריית אונג

נוסטלגיה והסטוריה

המחלוקה והמסמלת (חיי שרה - לא) תמונות נדירות של מורינו הרב שליט"א בתמונה במסגרת המסמלת טבעי חבון

ניחום אבלים - ראדומישראל

בשעות שבער הלך לעולמו הנ"צ רבי יצחק אריה לייבוש הלפרין זצ"ל נאב"ד ראדומישראל, ראש כולל דרב שכונת רמות ג' בירושלים, והוא בן 80 במסירתו. ביום ד' מרחשון בשעות אחר הצהריים הגיע מדרשו הרב שליט"א לניחום אבלים אצל משפחתו בשכונת רמות.

במהלך ניחום האבלים מדידו רוב שליט"א דרש בדברי תורה הגדה, ולאחר מכן ניתם את המסמכת, המסמכת בגדולתם של אביהם, אשר אף אחוז מדרשו הרב שליט"א הכיר אישית רבות בשנים, בסיום דברי וחתה בנו חתן אדמו"ר מאסמטוב הבאן ר' מרדכי יוסף סיפר לנדרשו הרב שליט"א על מלחמתו של אביו, נאב"ד ראדומישראל וזק"ל לשמן קדושת השבת, וחתה כאשר עלה לטרע, כעיר חתה וקרה, ולאחר מכן כאשר חתה

שמחת בית צדיקים

ביום שני י"ט במרחשון פרסת חיי שרה, התקיים טעם שמחת הבית לבן נתי של מדרשו הרב שליט"א בן לה"י נתמן מר"ר משה גליסקי שליט"א, חתן נכדו בכור של מדרשו - הר"ר נתמן צוקר שליט"א חתנו של המספיק הר"ר ר' יחזקע בצר רובינשטיין שליט"א.

דירה בירושלים

בשנתי 4,000,000 ש"ח

יכולה להיות שלך גם מכספי מעשרות

שנה שמינית ברציפות של הגדלה על דירה בירושלים והפעם: דירה מרווחת במלואה!

בתמונה של 66 ש"ח או 660 ש"ח

אולי גם אתה תזכה בדירה בירושלים מרווחת במלואה בשנתי 4,000,000 ש"ח

דריים העדויות והדמיים

הגרלת בונוס על \$15,000 במזומן

הגרלת בונוס על \$15,000 במזומן

מצטרפים דרך לוח 'הבמה של חסידי ברסלב שובנו בנימי' 02.37.500.33

במצע 1+1 - על כל כרטיס שתרכשו תקבלו כרטיס נוסף חינם

רכישת כל יכול, ובנו לדירה בירושלים משלנו

טוב להשקיע את כל הרכישות שישנן על ידי רכישת דירה בירושלים, ונזכר לדירה ללא חובות וללא תלויות

השקיעו דמי 100,000 ש"ח - 100,000 ש"ח - 100,000 ש"ח

השקיעו דמי 100,000 ש"ח - 100,000 ש"ח - 100,000 ש"ח

כל אקט של רכישת דירה יכלול גם נוסף על שני

בהוראת הרבנים מצווה להשתתף מכספי המעשרות

דריים מקדימים ומרוויחים!

הזדמנות אחרונה להכנס גם להגרלת הבונוס עד יום שני הקרוב

הגרלת בונוס על \$15,000 במזומן לנרשמים עד כ"ו חשוון

פניה נרגשת

דרושים אנשים וכן נשים שרוצים להשתתף בלהשאיר זיכרון מכל השיעורים של מורינו הרב שליט"א, כפי שמורינו הרב זעק מדם ליבו והרבה לבקש שלא ישאר שום דיבור שלא יכתב ויתפרסם, ושכל דיבור יעלה על הכתב.

אנו עמלים בקרן שביבי אור על כתיבת שיעורי מורינו הרב משחר היסטוריה עד הלום, בא והשתתף בכתיבת שיעורי הרב ואנו נוציא את הדיבורים הקדושים לאור במחיר הקרן

זכרו:

שיעור שכותבים נחרט לנצח במוח,
והדיבורים הקדושים ילוו אתכם לעד.

הכתיבה, זה עבורך.

זה הזכות שלך.

ותועלת לדורות.

בא והשתתף בכתיבת השיעורים, וצור עוד היום קשר

058-3289-318